
Istungidokument

A9-0190/2021

2.6.2021

RAPORT

COVID-19 kaubanduspektide ja -mõju kohta
(2020/2117(INI))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Kathleen Van Brempt

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	19
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS.....	23
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS.....	30
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	38
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	39

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

COVID-19 kaubandusaspektide ja -mõju kohta (2020/2117(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatist „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ (COM(2021)0066),
- võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2020. aasta valget raamatut, milles käsitletakse võrdsete võimaluste loomist välisriigi subsidiumide osas (COM(2020)0253),
- võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ (COM(2020)0456),
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020)0381),
- võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Komisjoni 2020. aasta kohandatud tööprogramm“ (COM(2020)0440) ja president von der Leyeni 16. septembri 2020. aasta kavatsusavaldust president Sassolile ja kantsler Merkelile „Liidu olukord 2020“,
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020)0098),
- võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „Euroopa uus tööstusstrateegia“ (COM(2020)0102),
- võttes arvesse komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatist „VKEde strateegia kestliku ja digitaalse Euroopa kujundamiseks“ (COM(2020)0103),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 9. märtsi 2020. aasta ühisteatist „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“ (JOIN(2020)0004),
- võttes arvesse komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa digituleviku kujundamine“ (COM(2020)0067),
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 2. detsembri 2020. aasta ühisteatist „ELi ja USA uus üleilmsete muutuste kava“ (JOIN(2020)0022),

- võttes arvesse komisjoni talituste 26. veebruari 2018. aasta mitteametlikku dokumenti „Tagasiside ja edasised sammud ELi vabakaubanduslepingute kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide rakendamise ja täitmise tagamise parandamiseks“ ning kaubanduse ja kestliku arengu peatükke käsitlevat 15 punktist koosnevat tegevuskava,
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2015. aasta teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)0497),
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul vastu võetud kokkulepet (Pariisi kokkulepe),
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmäärke,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2020. aasta resolutsiooni ELi kaubanduspoliitika läbivaatamise kohta¹, [... juuni 2021. aasta] resolutsiooni strateegia „Talust taldrikule“ kohta õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks², [... juuni 2021. aasta] resolutsiooni ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030 – toome looduse oma ellu tagasi³, 20. mai 2021. aasta resolutsiooni Euroopa digituleviku kujundamise kohta: digitaalse ühtse turu toimimise tõkete kõrvaldamine ning tehisintellekti parem kasutamine Euroopa tarbijate huvides⁴, 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni ELi säästva turismi strateegia väljatöötamise kohta⁵, 10. märtsi 2021. aasta resolutsiooni WTO nõuetele vastava ELi süsinikdioksiidi piirimaksumehhanismi väljatöötamise kohta⁶, 10. märtsi 2021. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile äriühingu hoolsuskohustuse ja vastutuse kohta⁷, 10. veebruar 2021. aasta resolutsiooni uue ringmajanduse tegevuskava kohta⁸, 25. novembri 2020. aasta resolutsiooni Euroopa uue tööstusstrateegia kohta⁹, 7. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni ühise kaubanduspoliitika rakendamise 2018. aasta aruande kohta¹⁰, 16. septembri 2020. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta maailma metsade kaitsmisel ja taastamisel¹¹, 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni kliima- ja keskkonnaalase hädaolukorra kohta¹², 12. detsembri 2017. aasta resolutsiooni digitaalkaubanduse strateegia loomise kohta¹³ ning 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni uue kaugelevaatava ja innovaatilise tulevase kaubandus- ja investeerimisstrateegia kohta¹⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoni 15. aprilli

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0337.

² [Palun lisada vastuvõtmise kuupäev ja TA-viide menetlusele 2020/2260(INI), kavas vastu võtta 2021. aasta juuni täiskogu istungil].

³ [Palun lisada vastuvõtmise kuupäev ja TA-viide menetlusele 2020/2273(INI), kavas vastu võtta 2021. aasta juuni täiskogu istungil].

⁴ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0261.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0109.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0071.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0073.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0040.

⁹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0321.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0252.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0212.

¹² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0078.

¹³ ELT C 369, 11.10.2018, lk 22.

¹⁴ ELT C 101, 16.3.2018, lk 30.

2021. aasta arvamust, mis käsitleb raportit ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030 – toome looduse oma ellu tagasi,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
  - võttes arvesse arengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A9-0190/2021),
- A. arvestades, et COVID-19 on põhjustanud ülemaailmse pandeemia ning toonud kaasa enneolematu ülemaailmse tervishoiu-, majandus-, sotsiaal- ja humanitaarkriisi, mis on tekitanud rahvusvahelises kaubanduses kitsaskohti ja enneolematu ulatusega häireid, põhjustades viiruse levides kaubanduse, ülemaailmse tootmise ja tööhõive järsu vähenemise, mis omakorda vähendas välismaiste otseinvesteeringute taset ning suurendas geopoliitilisi pingeid;
- B. arvestades, et pandeemia on näidanud ELi ja ülemaailmsete tarneahelate strateegilist haavatavust, sealhulgas kriitilise tähtsusega toorainete ning hädavajalike meditsiini- ja ravimite toimeainete osas, ning on esile toonud vajaduse suurema vastupanuvõime ja mitmekesistamise järele ülemaailmsel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;
- C. arvestades, et COVID-19 puhang on veelgi suurendanud ebavõrdsust ja kodanike muret töökohtade kadumise pärast teatavates sektorites, töö muutuva olemuse ning töötajate palkadele ja õigustele avalduva surve pärast; arvestades, et nende probleemidega tuleb tegeleda, et säiliks üldsuse toetus ülemaailmsele kaubandusele;
- D. arvestades, et COVID-19 puhang võib põhjustada ülemaailmses kliimamuutuste vastases võitluses tagasilööke, kuid poliitikasuundade väljatöötamiseks ja kliimameetmete ühtlustamiseks sise- ja välispoliitikas on vaja ülemaailmseid meetmeid ja koostööd, kuna COVID-19 põhjustatud sotsiaalse, keskkonna- ja majanduskriisiga toimetulekuks ei piisa ainult vaktsiinist;
- E. arvestades, et kuigi EL on oma liidusisest kasvuhoonegaaside heidet oluliselt vähendanud, on liitu imporditavate kaupadega seotud heitkogused pidevalt kasvanud ja kahjustanud seetõttu liidu jõupingutusi oma ülemaailmse kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks;
- F. arvestades, et rahvusvaheline kaupade ja teenustega kauplemine suureneb Rahvusvahelise Valuutafondi hinnangute¹⁵ kohaselt 2022. aastal 8,4 % ning kaubanduspoliitika peab täielikult täitma oma rolli COVID-19 pandeemiast taastumises; arvestades, et kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevat komisjoni teatist tuleb täiendada jätkuva dialoogi ja läbipaistvusega koos Euroopa Parlamendiga, kellel on selle rakendamisel keskne roll, ning strateegiaga, et suurendada ELi vastupanuvõimet ja strateegilist sõltumatust, sealhulgas luues kohandatud poliitikameetmeid ja vahendeid

---

¹⁵ Rahvusvaheline Valuutafond, *World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries* (Maailmamajanduse arenguväljavaade: erineva taastumise haldamine), aprill 2021.

omamaise tootmise, tegevuse lähedusse paigutamise, tarnijate mitmekesistamise ja varude soetamise valdkonnas;

- G. arvestades, et EL kui maailma suurim kaubandusblokk oma ulatusliku kaubanduslepingute võrgustikuga on maailma suurim kaubandusvaldkonnas tegutseja ning tal on ainulaadne positsioon, et teha ülemaailmset koostööd, hoogustada ELi standardite, väärtuste ja kestlikkuse raamistike rakendamist partnerriikides ning kindlustada maailmamajanduse kestlik taastumine kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja Pariisi kokkuleppega;
- H. arvestades, et erimeelsused Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) ja kiireloomuline vajadus selle organisatsiooni reformimise järele on raskendanud koordineeritud jõupingutusi ülemaailmsete tarneahelate avatuna hoidmiseks ning nüüd tuleb ennekõike taastada usaldus mitmepoolsete institutsioonide kui üksuste vastu, kes suudavad globaalselt reageerida, ning seetõttu tuleb aruteludega WTO kaubanduse ja tervishoiu algatuse üle kiiresti edasi liikuda;
- I. arvestades, et on oluline, et WTO ja muude rahvusvaheliste organite, eelkõige Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO), ÜRO institutsioonide ja Maailmapanga vahel toimuks tihe koostöö kriisi igakülgseks lahendamiseks, pöörates erilist tähelepanu tervise- ja majandusmõjule arengumaades;

Õiglased, vastupidavad ja keskkonnahoidlikud väärtusahelad

- 1. rõhutab, et kaubanduspoliitka on teelahkmel; märgib, et geopoliitiline tegelikkus on muutunud, ja rõhutab, et EL peab selles uues keskkonnas alles oma koha leidma; on veendunud, et COVID-19 on suurendanud vajadust vaadata ELi kaubanduspoliitika põhjalikult läbi; rõhutab, et parlament on valmis kaubanduspoliitika läbivaatamisele aktiivselt kaasa aitama;
- 2. rõhutab, kui tähtsad on õiglased, vastupidavad ja kestlikud väärtusahelad, milles austatakse inimõigusi, töötajate õigusi ja keskkonnastandardeid; tuletab meelde, et selle saavutamiseks peaks kogu tarneahelas kehtima kohustuslik hoolsuskohus; rõhutab, et rohkem tähelepanu tuleks pöörata mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate haavatavale olukorrale ELis ja eriti arengumaades, kuna suurettevõtted suudavad välise šokkidega suurema tõenäosusega toime tulla; rõhutab, kui oluline on kasutada strateegilist prognoosi, et suurendada ELi ja arengumaade valmisolekut tulevasteks šokkideks ja tervisekriisideks ning neile vastupanu võimet, sealhulgas uute haigusmutatsioonide ja tulevaste pandeemiate tekkimisel, eesmärgiga töötada välja tulevikukindlad strateegiad ja vastumeetmed; juhib tähelepanu sellele, et ELi kestliku tarneahela strateegia peamine samm peaks olema nõudmine, et rahvusvaheliste tarneahelatega suures osas kokku puutuvate äriühingute suhtes kohaldataks õiguslikult siduvaid aruandlusnõudeid seoses muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi¹⁶ eelseisva läbivaatamisega;
- 3. nõuab, et EL tagaks, et kaubandus toimiks ka majanduslikult ebasoodsas olukorras

---

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/95/EL, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt (ELT L 330, 15.11.2014, lk 1).

olevate inimeste hüvanguks; tuletab sellega seoses meelde, et erimeetmed „õiglase ja eetilise kaubanduse“ edendamiseks vastavalt komisjoni poolt strateegias „Kaubandus kõigile“ võetud kohustusele on muutunud praeguses olukorras veelgi asjakohasemaks, arvestades, et õiglase kaubanduse alt üles suunatud algatused võivad tagada, et kaubandusest saavad kasu tarneahela majanduslikult ebasoodsas olukorras olevad osalejad; rõhutab prognoositavate pikaajaliste tellimuste tähtsust ja võtab teadmiseks edukad seda laadi tellimisskeemid õiglase kaubanduse sektoris;

4. kutsub komisjoni üles edendama õiglase kaubanduse algatusi noori ja erasektorit hõlmavate ELi programmide kaudu, välistegevuses üldiselt, kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide rakendamisel, ELi delegatsioonide kaudu, samuti premeerides parimaid tavaid ja hõlbustades teadmiste vahetamist ELi kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste, kodanikuühiskonna, koolide ja ülikoolide vahel, muu hulgas laiendades ELi õiglase ja eetilise kaubanduse linna auhinda koolidele ja ülikoolidele ning luues iga-aastase õiglase kaubanduse nädala, mida korraldab Brüsselis komisjon; nõuab, et komisjon annaks aru ELi ja liikmesriikide toetusest õiglase kaubanduse algatustele;
5. märgib, et ülemaailmsete väärtusahelatega kaasneb sageli asümmeetriline mõju, sealhulgas vähim arenenud riikidele, riskide ebahühtlane jaotumine ja ebaoproportsionaalselt kahjulik mõju naistele; taunib asjaolu, et pandeemia ajal on selline ebahühtlane jaotumine viinud olukorrani, kus mõned Euroopa ettevõtted on madalama nõudlusega seotud kulud jätnud oma tarneahela kanda, sealhulgas arengumaades, ning tühistanud juba toodetud ja mõnel juhul isegi juba lähetatud tellimused; kutsub komisjoni üles kaasama liikmesriigid, kohalikud omavalitsused, erasektori ja kodanikuühiskonna, et saavutada tarneahelates õiglasem negatiivse mõju ja riskide jaotumine; palub, et komisjon – järgides oma lubadust suhtuda lapstööjõu kasutamisse täisleppimatusega – esitaks konkreetsed ettepanekud enne 2021. aasta lõppu, mille ÜRO on kuulutanud rahvusvaheliseks lapstööjõu kaotamise aastaks;
6. rõhutab, et turismi väärtusahel on üks Euroopa peamisi tööstusökosüsteeme; rõhutab sellega seoses, et COVID-19 kriisi põhjustatud reisi- ja tarneahela piirangute ning häirete tõttu kannatavad turismiga seotud sektorid, nagu majutus- ja toitlustussektor, samuti muud suured tööstusharud (lennundus, autotööstus, terasetööstus, laevaehitus ja merendus) kaubanduse ja majanduse kokkuvarisemise tõttu;
7. rõhutab, et on vaja tõhusaid eeskirju, millega tagatakse Euroopa ettevõtjatele aus konkurents ja võrdsed tingimused nii siseturul kui ka kolmandate riikide turgudel, et tagada vastastikku kasulikud kaubandussuhted rahvusvaheliste partneritega ja kaitsta ühtset turgu agressiivsete investimisstrateegiatega eest, mida kasutavad ELi-välised osalejad, kes püüavad praegust kriisi ära kasutada; rõhutab sellega seoses kaubanduse kaitsemeetmete tähtsust; rõhutab, et jõustamismäärus peaks aitama kaasa eesmärgile tagada aus konkurents ja võrdsed tingimused, ning rõhutab, et kaubanduse ja kestliku arengu peatükid on kaubanduspoliitika lahutamatu osa;
8. kutsub komisjoni üles viima 2021. aastal ELi kaubanduse kaitsemeetmete pakett seadusandlike ettepanekute kaudu ja mõjuhinnangute toel kiiresti lõpule ning pidama seejuures esmatähtsaks sunnimeetmete vastast vahendit kui meetet, millega võideldakse välisriigi subsidiumide ja riigi osalusega ettevõtete põhjustatud moonutuste vastu, ning

rahvusvaheliste hangete instrumendi üle toimuvate läbirääkimiste lõpule viimist; juhib sellega seoses tähelepanu eksterritoriaalsete sanktsioonide sunnijõule ja vajadusele kaitsta rahastamisvahendite toimimist selliste sunnimeetmete eest; märgib ära avaliku sektori finantssekkumise tähtsuse COVID-19 pandeemia ajal;

9. on veendunud, et avatus peaks käima käsikäes meie strateegiliste sektorite kaitsmisega ning olema tihedalt seotud ambitsioonika ja tulevikku suunatud tööstuspoliitikaga kooskõlas rohelise kokkuleppe ja digitaalstrateegiaga, mis võib suurendada ELi võimet tulla toime tulevaste šokkidega strateegilistes sektorites, hoogustada majanduse elavdamist ja tagada ELi ettevõtjate konkurentsivõime, luues kvaliteetseid töökohti ja tagades, et Euroopal on innovatiivsete kaupade tootmisel ja tulevaste teenuste puhul oluline roll;
10. on veendunud, et ELi muudetud kaubanduspoliitika põhiprioriteet peaks olema tarneahela mitmekesistamine ja vastupanuvõime; rõhutab kaubandus- ja julgeolekuhuvide ühendamist ning nõuab välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute proportsionaalset tugevdamist ja jõustamist, millega täiendatakse ja toetatakse liikmesriikide jõupingutusi nende taustauuringute läbiviimisel Euroopa strateegiliste sektorite kaitsmiseks ning välditakse ELi-välistest osalejatest kahjuliku ja ärakasutava majandusliku sõltuvuse tekkimist;
11. on veendunud, et EL on teatavate kriitilise tähtsusega toorainete, kaupade ja teenuste, eriti meditsiini- ja farmaatsiatoodete puhul liiga sõltuv piiratud arvul tarnijatest ning see kahjustab tema strateegilist sõltumatust ja geopoliitilisi eesmärke; rõhutab, et EL peaks sellest soovimatust sõltuvusest vabanema mitmete horisontaalsete poliitikameetmete abil, mis stimuleeriksid ettevõtteid soetama varusid, suurendama tootmist, mitmekesistama hankestrateegiaid ja vajaduse korral edendama tegevuse lähedusse paigutamist ja tagasitoomist, mis võib luua uusi kaubandusvõimalusi ida- ja lõunanaabruse partneritele ning millega peab kaasnema õigusnormide ühtlustamine strateegilistes sektorites;
12. rõhutab COVID-19 kriisis ilmsiks tulnud ohtusid kriitilistele tarneahelatele ning kutsub komisjoni üles pöörama oma tulevases tööstusstrateegias erilist tähelepanu ELi tarneahelate kestlikkusele ja selgitama välja, millistele tarneahelatele võiks kasuks tulla suurem vastupanuvõime tänu tarnete mitmekesistamisele, tegevuse tagasitoomisele ja varude soetamisele; on siiski veendunud, et ettevõtted peaksid lõpuks ise otsustama, kuidas oma ülemaailmseid tarneahelaid hallata;
13. juhib tähelepanu sellele, et komisjon peaks edendama ringmajandust ülemaailmsel tasandil, ja rõhutab rolli, mis kaubanduslepingutel peaks olema ringmajanduse eesmärkide tugevdamisel, tarnete mitmekesistamisel ning elutähtsate kaupade ja teenuste osas avatud kaubandussuhete tugevdamisel, ning et tarneahelate lühendamise või muutmine ELi naabruses ja Aafrikas võib mõjuda positiivselt nende kestlikule, keskkonnahoidlikule, kaasavale ja vastupidavale majanduskasvule ning ka ELi strateegilistele huvidele;
14. märgib, et ELi põllumajanduslike toiduainete tarneahelad toimisid pandeemia ajal edasi, kuid peab kahetsusväärseks asjaolu, et ekspordipiirangud ja kaubandustõkked tekitasid neis arvukalt häireid; märgib, et põllumajandusturu infosüsteemi (AMIS), mis ühendab

peamisi põllumajandusliku toorainega kauplevaid riike eesmärgiga suurendada toiduturu läbipaistvust ja tõhustada toiduga kindlustatuseks võetavaid poliitikameetmeid, võib pidada hea tava näiteks; kutsub komisjoni üles uurima, kas seda mudelit saaks kasutada ka teistes väärtusahelates; toetab kaubanduse lihtsustamise meetmeid, mida on võetud selleks, et edendada COVID-19-le reageerimisel toiduohutusstandardeid ning sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid; märgib, et ÜRO Maaailma Toiduprogrammi andmetel kasvas COVID-19 tõttu väikeste ja keskmiste tuludega riikides akuutse toidupuuduse ohus olevate inimeste arv 2020. aastal 265 miljonini, mida on 130 miljonit inimest rohkem kui 2019. aastal; kutsub komisjoni üles selgitama välja ja uurima koostöös ÜROga kõige asjakohasemaid meetmeid, mille abil tagada, et pandeemia ei põhjustaks arengumaades toidukriisi;

15. palub komisjonil koostada digikaubanduse strateegia, millega suurendatakse Euroopa ettevõtjate turulepääsu, tugevdatakse digitaristut, ühtlustatakse õigusraamistikke, ajakohastatakse kaubandus- ja tollivahendeid ning kaitstakse ELi kodanike õigusi, mis tulenevad isikuandmete kaitse üldmäärusest¹⁷;
16. palub, et komisjon hindaks põhjalikult seda, kas uue ELi andmevoogude näidisklausliga tagatakse kaubanduspartneriga tekkinud vaidluse korral eurooplaste andmekaitse ja eraelu puutumatus õigused; rõhutab, et rahvusvahelised kaubanduslepingud ei tohi kahjustada kehtivaid ja tulevaseid meetmeid, millega kaitstakse põhiõigusi eraelu puutumatusel ja isikuandmete kaitsele; nõuab tungival, et komisjon võtaks kolmandate riikide asjakohaseid kohustusi arvesse nende piisavuse hindamisel, sealhulgas seoses andmete edasisaatmisega;
17. rõhutab, et COVID-19 tõttu on digirevolutsioon kiirenenud, ning tunnustab, et oluline on, et EL asuks juhtpositsioonile kestliku ja digipõhise maailmamajanduse standardite kehtestamisel ja rahvusvaheliste andmevoogude avatuna hoidmisel, et kaotada kiiresti mitmesugused kaubandustõkked ja kitsaskohad; rõhutab, et EL saab kehtestada õiglase ja vastupanuvõimelise digikaubanduse üleilmse standardi oma kahe- ja mitmepoolsetes kokkulepetes ning e-kaubandust ja investeringute soodustamist käsitlevatel mõnepoolsetel läbirääkimistel; rõhutab, et ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu digipeatükk võib olla eeskujuks tulevastele kaubanduslepingutele;
18. nõuab, et ELi ettevõtjatele pakutaks stiimuleid, sealhulgas riigiabi käsitlevate kohandatud õigusnormide alusel, et nad muudaksid oma väärtusahelad kestlikumaks ja lühendaksid või muudaksid oma tarneahelaid, kui see võib olla kasuks ELi majandusele, vastupanuvõimele, geopoliitilistele eesmärkidele ja/või strateegilisele autonoomiale, et tagada, et hinna sisse arvatakse täielikult ka välised sotsiaalsed, keskkonnaalased ja majanduslikud kulud kooskõlas ELi poliitikaga, nagu strateegia „Talust taludrikule“, ringmajanduse tegevuskava, elurikkuse strateegia ning ulatuslikumad ELi meetmed maailma metsade kaitseks ja taastamiseks;
19. kutsub komisjoni üles vaatama põhjalikult läbi, kuidas ja millises ulatuses toimub kauba- ja investeringuvoogude kaudu kujunemisyrgus ja murrangulise tehnoloogia

---

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

siire EList autoritaarsetesse riikidesse; kutsub komisjoni üles esildama niisuguse siirde piiramiseks uusi meetmeid, mis hõlmaksid ka tarneahelas sarnaselt meelestatud partneritega koostöö tegemist; nõuab, et alustataks pooljuhte käsitlevat dialoogi Taiwaniga;

Elutähtsate tervisetoodete kaubanduspoliitika: COVID-19 kriisist saadud õppetunnid

20. rõhutab, et rahvusvahelise kaubanduse juhtimisel, mille puhul rahvusvahelist koostööd peetakse konkurentsist tähtsamaks, on oluline roll meditsiiniliste raviviiside ja vaktsiinide kiirel väljatöötamisel, tootmise kiirel suurendamisel, vastupidavate ülemaailmsete väärtusahelate arendamisel ja võrdse turulepääsu tagamisel kogu maailmas, ning rõhutab sellega seoses, et praegune pandeemia peaks andma hoogu tugevamale rahvusvahelisele koostööle ja ülemaailmsele valmisolekule tervisealasteks hädaolukordadeks, mis nõuab ELi ja liikmesriikide edasist ühist osalemist Euroopa tiimina; rõhutab vajadust tegeleda pandeemiatega ja zoonooside kaubandusega seotud põhjustega, nagu kaubanduse mõju biosfääri degradeerumisele;
21. kiidab ettepanekut, mille esitasid mitu valitsusjuhti pandeemia reageerimist käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks, ning nõuab, et sellesse lisataks ka tugev kaubandussammas; rõhutab, et rahvusvahelise kaubanduse raamistikuga tuleb edendada koostööd ning kehtestada nii struktuursed kui ka kiirreageerimismehhanismid, et aidata valitsustel lahendada tervisealaste hädaolukordadega seotud probleeme; rõhutab, et sellised korraldused peaksid hõlmama ühelt poolt vajaduspõhist tegelemist nõudlusega, pakkudes ühisrahastust ja tehes ülemaailmselt koordineeritud eeloste, ning teiselt poolt peaks see hõlmama pakkumispoolset strateegiat tootmisvõimsuse suurendamiseks kogu väärtusahelas; on seisukohal, et edusamme tuleb teha niisugustes valdkondades nagu oluliste tervishoiutoodete olemasolevate varude, üleilmsete tarnevõrkude, tootmisvõimsuse ja hinnakujunduse läbipaistvus, intellektuaalomandi õiguste raamistikus rahva tervise turbe eesmärgil erandite rakendamine ja väljatöötamine, oluliste teenuste ülemaailmse liikuvuse suurendamine, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) vastupanuvõime kaitsmine ja edendamine ning valdkonnaülese lähenemisviisi väljatöötamine, et võidelda negatiivse mõju vastu, mida tervisekriisid avaldavad soolisele võrdõiguslikkusele, sissetulekute võrdsusele ja vähemuste olukorrale;
22. nõuab, et 12. WTO ministrite konverentsil loodaks uus kaubandus- ja tervisekomitee, et koostada suunised selle kohta, kuidas saavad valitsused rahva tervise turvalisuse suurendamiseks rakendada rahvusvahelises kaubandusõiguses kehtivaid erandeid ja paindlikkusmeetmeid ning millised mehhanismid tuleb luua selleks, et parandada tervisealastele hädaolukordadele ülemaailmselt reageerimist ning valmistada ette kaubandussamba lisamist pandeemia reageerimist käsitleva tulevase rahvusvahelise lepingu üle peetavatesse läbirääkimistesse;
23. rõhutab, et ülemaailmsed toorainete tarneahelad ning vaktsiinide tootmine ja levitamine peavad saama kasu avatud kaubandussuhetest; toonitab, et proteksionism vaktsiinide tootmisel ja levitamisel võib takistada ülemaailmselt pandeemia vastu võitlemist; rõhutab sellega seoses, kui kahjulikku mõju avaldavad sellised ühepoolsed meetmed nagu ekspordipiirangud ja -keelud, puudulik läbipaistvus ülemaailmsete varude küsimuses ning sellest tulenevad hinnaspekulatsioonid nappide esmatarbekaupade puhul, eelkõige

väikeste ja keskmiste tuludega riikides; nõuab seetõttu, et EL ergutaks WTO kaubanduse ja tervishoiu algatuse vastuvõtmist 2021. aasta lõpuks, soodustaks tugevamat ülemaailmset koostööd ja oleks tunduvalt nõudlikum seoses meditsiiniliste tootmis- ja kulude läbipaistvusega, ülemaailmse tervishoiusüsteemi vastupidavusvõimega ning kättesaadavate ja taskukohaste meditsiiniliste tootmis- ja teenustega; nõuab, et EL tagaks tulevaste eelostulepingute täieliku avalikustamise, eelkõige mis puutub järgmise põlvkonna vaktsiinidesse;

24. nõuab, et EL võtaks kohustused, mis puudutavad ärisaladust, ärisaladusena käsitletavat teavet ja tehnosiiret, ning nõuaks tarnijatelt vajalikku läbipaistvust, sealhulgas toodete kulude-tulude analüüsi;
25. on seetõttu mures selle pärast, et peamised tootjariigid, nagu USA, Ühendkuningriik, Hiina ja India, ning vähemal määral ka EL suurendasid hiljuti vaktsiinide ekspordi piiranguid, ning rõhutab, et see võib ohustada vaktsiinitootmise võimsuse kiiret suurendamist kogu maailmas, tekitada tootmisahelates häireid ja tuua kaasa vastumeetmed; nõuab tungivalt, et komisjon teeks tootjariikidega koostööd, et kõrvaldada kiiresti eksporditõkked; kinnitab taas, et ELi ekspordilubade andmise mehhanism on ajutine meede, mida tuleb kasutada üksnes viimase abinõuna ja mis peaks kujunema läbipaistvusmehhanismiks; nõuab sellistele andmetele õigeaegse ja täieliku juurdepääsu saamist; rõhutab, et suurem läbipaistvus on suurendanud ELi kodanike usaldust ELi vaktsiinide kasutuselevõtu ja COVID-19 pandeemia ohjamise vastu;
26. tunneb suurt muret COVID-19 haigust põhjustava viiruse variantide arvu suurenemise pärast; rõhutab, et vaktsiinide puuduliku tootmise ja levitamise tõttu kolmandates riikides võib tekkida rohkem uusi ja eri tüüpi variante; tunnistab, et EL on üks suurimaid vaktsiinide kolmandatesse riikidesse eksportijaid, kuid absoluutarvudes ei ole see eksport veel ülemaailmse pandeemia vastu võitlemiseks piisav; rõhutab, et COVAXi mehhanismi kaudu ei suudeta praegu vaktsiine kõige haavatavamatele inimestele piisaval määral jagada; rõhutab, et vaktsiinide õigeaegne üleilmne kättesaadavus võib soodustada nii maailmamajanduse kui ka ELi majanduse taastumist ja vastupanuvõimet; nõuab tungivalt, et komisjoni diplomaatia oleks vaktsiinide ja meditsiinitarvete küsimuses tõhus, et suurendada ELi usaldusväarsust ja diplomaatilist nähtavust, ning nõuab suuremaid rahvusvahelisi jõupingutusi, et kiirendada vaktsiinide tarnimist COVAXi mehhanismi;
27. rõhutab, et COVID-19 ja selle variantide vastased vaktsiinid peaks olema ülemaailmne avalik hüve ning kiiresti tuleks teha mitmepoolseid jõupingutusi, milles keskendutakse vaktsiinide võrdsele jaotamisele kogu maailmas, suurendades kiiresti ülemaailmset tootmisvõimsust ning luues tõhusaid partnerlusi ja tehnosiirdeid, sealhulgas väikeste ja keskmiste tuludega riikides; rõhutab, et saadud kogemuste põhjal on väga oluline jätkata avaliku ja erasektori partnerluse raamistike täiustamist, mille alusel toimub vaktsiinide ja muude oluliste tervisetehnoloogiate väljatöötamine ja tootmine; tunneb heameelt 8.–9. märtsil 2021 toimunud ülemaailmse COVID-19 vaktsiinitarneahela ja -tootmise tippkohtumise üle ning nõuab struktuursete platvormide loomist, et suurendada kiiresti vaktsiinide tootmist rohkemates riikides, näiteks avaliku ja erasektori partnerluse teabevõrgustiku kujul, et tuua kokku era- ja avaliku sektori osalised, et võimaldada ja suurendada partnerlusi, jälgida kitsaskohti ning määrata kindlaks

meetmed, mida tuleb võtta vaktsiinide tootmise ja kasutuselevõtu toetamiseks; rõhutab jõupingutusi, mida WTO peadirektor on teinud selleks, et liikmed teeksid kaubanduse ja tervishoiu algatusi käsitleval arutelul edusamme;

28. rõhutab, et rahvusvaheline kaubanduspoliitika peab etendama selles püüdluses ennetavat rolli, hõlbustades toorainetega kauplemist, leevendades kvalifitseeritud ja kogenud töötajate puudust, lahendades tarneahelaga seotud probleeme ja vaadates tulevasteks pandeemiateks valmistudes läbi intellektuaalomandi õiguste ülemaailmse raamistiku; nõuab sellega seoses konstruktiivset dialoogi WTO intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu kohaldamisest ajutiselt loobumise üle, tagamaks, et riike ei ähvardaks pandeemia ajal survemeetmed COVID-19-ga seotud patendiõiguse rikkumise tõttu;
29. rõhutab, et teadlased ja tööstus on teinud suuri jõupingutusi COVID-19 uute diagnoosimis- ja raviviiside ning vaktsiinide väljatöötamiseks; toonitab avaliku sektori vahendite otsustava tähtsusega rolli, kuna need võimaldavad ravimifirmadel vähendada kogu vaktsiinide väärtusahelas riske teadus- ja arendustegevuse rahastamise ja ulatusliku toetamise teel ning suuremahuliste eelostulepingutega; rõhutab ka nende tervishoiutöötajate, patsientide, COVID-19 läbipõdenute ja elanikkonna olulist panust, kes on osalenud kliinilistes uuringutes ning muus teadus- ja arendustegevuses seoses mitmesuguste raviviiside ja vaktsiinidega; on seisukohal, et mitmepoolne intellektuaalomandiõiguste õigusraamistik võib pakkuda kaitset ja stiimuleid, mis on tulevasteks pandeemiateks valmisoleku seisukohalt üliolulised, ning hindab selle rolli valitsuste, teadusasutuste ja ravimifirmade vahelise ulatusliku ja enneolematu koostöö hõlbustamisel;
30. rõhutab, kui tähtis on avatud tehnoloogia, oskusteabe ja teadusuuringute jagamine pandeemiale tõhusa reageerimise seisukohast ning farmaatsiaettevõtete täielik osalemine mitmepoolsetes algatustes, nagu C-TAP (COVID-19 tehnoloogiale juurdepääsu ühisreserv) ja hiljuti loodud WHO tehnosirdekeskus, et kasutada ära nende täispotentsiaal;

Kaubandus ja kestlik areng

31. toetab Euroopa roheline kokkulepe ja Euroopa digistrateegia integreerimist kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevasse teatisesse ning nõuab jõulist kaubanduspoliitikat, mis on suunatud mitmepoolsusele, vastupanuvõimele ja kestlikkusele kooskõlas ELi võetud kohustusega täita ÜRO kestliku arengu eesmärgid; nõuab selle auahne eesmärgi saavutamiseks konkreetset tegevus- ja ajakava; kutsub seetõttu komisjoni üles tegema partneritega koostööd, et ajakohastada olemasolevaid kaubandus- ja investeerimislepinguid, kasutades selleks nende läbivaatamisklausleid;
32. tunneb heameelt selle üle, et Pariisi kokkulepe lisatakse tähtsa osana igasse tulevasse kaubandus-, investeerimis- ja partnerluslepingusse; rõhutab, et vabakaubanduslepingute sõlmimine eeldab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) põhikonventsioonide ratifitseerimist ja inimõiguste austamist; nõuab, et liit teeks lepingute läbivaatamisel ja nende üle peetavatel läbirääkimistel koostööd tulevaste ja olemasolevate kaubanduspartneritega, et ratifitseerida ja tõhusalt rakendada järele jäänud ILO konventsioone ja mitmepoolseid keskkonnalepinguid; nõuab, et igasse

kaubanduslepingusse lisataks ambitsioonikad peatükid soolise võrdõiguslikkuse, naiste mõjuvõimu suurendamise ja VKEde kohta ning ka eraldi peatükid digikaubanduse kohta;

33. rõhutab, et COVID-19 järgne taastumine annab ainulaadse võimaluse kehtestada tegevuskava kestliku majanduskasvu edendamiseks; palub seetõttu, et komisjon kiirendaks kaubanduse ja kestliku arengu peatükke käsitleva 15 punktist koosneva tegevuskava läbivaatamist 2021. aastal, et seda saaks rakendada käimasolevatel läbirääkimistel; ootab, et läbivaatamisel käsitletaks kohustuste täitmise tagamist, ning tuletab sellega seoses meelde Madalmaade ja Prantsusmaa mitteametlikku dokumenti kaubanduse, sotsiaal-majandusliku mõju ja kestliku arengu kohta¹⁸; teeb ettepaneku, et kaaluda tuleks vähemalt viimaseid edusamme ELi kaubanduspoliitika täitmise tagamisel, eriti võimet reageerida mis tahes partneripoolsele mittevastavusele viimase abinõuna ühepoolsete sanktsioonidega, näiteks tollimaksude või kvootide kehtestamisega teatavatele toodetele või lepingu muude osade samaaegse peatamisega;
34. kutsub nõukogu ja komisjoni üles lisama kaubanduse ja kestliku arengu peatükkidesse ning põllumajanduse peatükkidesse loomade heaolu, õiglast kaubandust ja ringmajandust käsitlevad sätted; rõhutab sellega seoses kaubandusvaldkonna juhtiva järelevalveametniku rolli ning nõuab, et kaubanduse ja kestliku arengu jõustamise järelevalve ja kontrolli alal tehtaks tihedat koostööd Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoniga; kutsub komisjoni üles tuginema hiljutise eksperdirühma kogemustele ja tagama, et kaubanduse ja kestliku arengu peatükid sisaldaksid konkreetsete ja kontrollitavate kohustustega tegevuskava;
35. kahetseb, et tarbeelektronikat koheldakse endiselt keskkonnatoodetega võrreldes soodsamalt ning et tollimaksud ja kaubandustõkked kahjustavad kestlikku kaubandust; rõhutab, et keskkonnatoodete ja keskkonnasõbralike teenuste tollimaksude ja kaubandustõkete kaotamine tuleks kavandada kooskõlas WTO eeskirjadega, et see aitaks kaasa uuenduslike lahenduste leidmisele kliimakriisiga toimetulekuks ning aitaks saavutada rohelise kokkuleppe eesmärke, samuti kestliku arengu eesmärke ja kestlikku arengut kogu maailmas; nõuab, et komisjon uuriks vahendeid nende moonutustega tegelemiseks ja tegutseks rohelise kokkuleppe järgi, rakendades seda kaubanduspoliitika kõigis aspektides;
36. juhib tähelepanu sellele, et suured algkulud, mis tasuvad end ära alles aja jooksul, ning oskusteabe ja varustuse puudumine takistavad praegu arengumaid rohe- ja digiüleminekul või muudavad selle ülemineku aeglasemaks; nõuab, et komisjon kasutaks kõiki tema käsutuses olevaid kaubandusmeetmeid ja arengukoostöö poliitikasuundi, et suurendada rahalist toetust, tehnilist abi, tehnosiiret, suutlikkuse arendamist ja digiüleminekut, mis annaks arengumaadele rohkem mõjuvõimu ja võimaldaks neil saavutada kestliku vastupanuvõime ja kogu tarneahelas paremini kasutada hoolsuskohustust;

---

¹⁸ [Non-paper from the Netherlands and France on trade, social economic effects and sustainable development \(Madalmaade ja Prantsusmaa mitteametlik dokument kaubanduse, sotsiaal-majandusliku mõju ja kestliku arengu kohta\), millega saab tutvuda aadressil: „The Netherlands at International Organisations \(permanentrepresentations.nl\)“.](#)

37. nõuab, et EL võtaks mitmepoolses raamistikus juhtrolli, et teha koostööd sarnaselt meelestatud riikide ja kaubanduspartneritega, eesmärgiga järgida tugevat keskkonnaalast tegevuskava, sealhulgas töötades järk-järgult välja eeskirjad, et teha lõpp turgu moonutavatele ja keskkonnakahjulikele toetustele kaubanduslepingutes ja WTOs, sealhulgas eeskirjad fossiilkütuste toetuste kohta, tuginedes olulise kahju ärahoidmise põhimõttele;
38. rõhutab, kui oluline on koostada kestlikkuse mõju eel-, vahe- ja järelhindamine, järgides konkreetset ajakava, käsitledes võimalikke riske võimalikult vara ja kui see osutub järelhindamise põhjal vajalikuks, käsitleda negatiivset mõju; kutsub komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti korrapäraselt käimasolevatest ja lõpuleviidud kestlikkuse mõju hindamistest; rõhutab, et kestliku arengu eesmärkide, rohelise kokkuleppe ja ILO inimväärse töö tegevuskava edendamiseks kaubandus- ja investeerimislepingutes on vaja välja töötada konkreetsete eesmärkidega terviklik raamistik; rõhutab, et uusi lepinguid tuleks sõlmida alles siis, kui need eesmärgid on täidetud, ning kehtivaid lepinguid tuleks vastavalt muuta;
39. rõhutab, et läbipaistvus, dialoog ja hea suhtlus kodanike ja sidusrühmadega on keskse tähtsusega, et leida kaubanduspoliitikale toetust ja saada sellest kasu; väljendab seetõttu heameelt portaali Acces2Markets üle ja komisjoni jõupingutuste üle selle vahendi edendamisel; rõhutab, et ELi poliitilistes ja kaubanduslepingutes peavad kodanikuühiskonna ja sisenõuanderühmade (kelle rolli võiks veelgi laiendada) roll ja kohustused olema selgelt määratletud ning et finantsabi tõhusaks toimimiseks peavad sellega kaasnema suutlikkuse suurendamise meetmed; rõhutab ELi delegatsioonide potentsiaali kolmandate riikide sisenõuanderühmade töö toetamisel ning kaubanduslepingute järelevalves ja rakendamisel, pöörates erilist tähelepanu VKEde toetamisele lepingute ja kaubanduse lihtsustamise meetmete kasutamisel; peab kahetsusväärseks sellekohase üldise struktuuri puudumist;
40. rõhutab vajadust suurema sidususe ja läbipaistvuse järele ELi kaubanduspoliitika kontrollimisel; rõhutab, et on vaja ELi kaubanduspoliitika sidusaid, selgeid, mõõdetavaid ja objektiivseid kriteeriume ning ELi kodanike kaasamist, paremat dialoogi komisjoni ja parlamendi vahel, suuremat poliitika sidusust ja kaubanduspoliitika kõigi aspektide paremat kontrollimist; rõhutab sellega seoses kestlikkuse mõju eel-, vahe- ja järelhindamiste tähtsust; kutsub komisjoni üles tegema oma ettepanekute kõigis etappides parlamendiga koostööd, võtma järelmeetmeid sisenõuanderühmade ettepanekute suhtes, elavdama kodanikuühiskonna dialoogi ja tegema tihedamat koostööd kodanikuühiskonnaga Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees; nõuab, et parlament korraldaks sisenõuanderühmadega korrapäraseid konsultatsioone;

Mitmepoolsus ja Euroopa geopoliitiline koht maailmas

41. kutsub komisjoni üles tegema kindlaks konkreetseid ja spetsiifilisi meetmeid ning tegevuskava avatud strateegilise autonoomia kontseptsiooni rakendamiseks ning tagama, et kõik võimalused on esitatud; märgib murega, et pärast COVID-19 puhangut on geopoliitiline konkurents ja pinged kasvanud;
42. tuletab meelde tugeva, mitmekesise ja vastupidava ELi kaubanduspoliitika geopoliitilist

tähtsust; tuletab meelde, et ELi kõrge energiasõltuvuse määr on avatud strateegilise autonoomia proovikivi, mis sunnib meid energiasüsteemi ümberkujundamist kiirendama; rõhutab, et meie avatuse aluseks peaksid olema ELi turujõud, väärtused ning koostöö, õigluse, vastastikkuse ja reeglitel põhineva kaubanduse tähtsustamine;

43. soovib tungivalt ELil püüda luua uusi ja konsolideerida olemasolevaid partnerlusi sarnaselt meelestatud partneritega; on seisukohal, et mõnepoolsed kaubanduslepingud piiratud arvu partneritega ning keskendumine strateegilistele küsimustele pakuvad paremat ja konkreetsemat võimalust avatud strateegilise autonoomia kontseptsiooni rakendamiseks ning leiaksid kodanikuühiskonna toetust;
44. rõhutab siiski, et kui koostöö ei ole võimalik, peaks EL seisma oma huvide eest autonoomsete meetmete kaudu, et kaitsta oma väärtusi ja võidelda ebaausate kaubandustavade vastu kooskõlas rahvusvahelise õigusega;
45. tunneb heameelt, et kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises kinnitati mitmepoolsust ja tehti ulatuslikke ettepanekuid vajalikuks peetavaks põhjalikuks WTO reformimiseks kõigis selle ülesannetes;
46. nõustub komisjoniga, kelle nägemuses seatakse WTO reformis rõhuasetus majanduse elavdamisele, kestlikule arengule, ebaõiglastele riiklikele toetustele ja digikaubandusele, ning nõuab tungivalt, et komisjon teeks tegevuskava, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse, inimõiguste ja töönormide eesmärkide rakendamiseks kõik endast oleneva;
47. rõhutab, kui oluline on tagada WTO kiire ühendamine teiste mitmepoolse süsteemi organisatsioonidega, nagu WHO, saavutada konsensus Genfis, tagada rahvusvaheliste organisatsioonide ühine töö ülemaailmsete probleemide lahendamisel ning viia lõpule kalandustoetuste läbirääkimised WTO 12. ministrite konverentsil;
48. rõhutab WTO kaubandus- ja kliimaalgatuse tähtsust ning kordab oma toetust keskkonnatoodete lepingule; väljendab sellega seoses heameelt WTO uue peadirektori lähenemisviisi üle ja ootab, et komisjon toetaks teda kindlalt organisatsioonile uue hoo andmiseks, et see suudaks lahendada praegu mitmepoolse kaubandussüsteemi ees seisvad probleemid;
49. rõhutab tõhusa vaidluste lahendamise mehhanismi tähtsust mitmepoolse kaubandussüsteemi stabiilsuse ja prognoositavuse tagamisel ning vajadust lahendada apellatsioonikogu praegune olukord koostöös USAga, et muuta see uuesti toimivaks ja tagada nii kaubandusvaidluste nõuetekohane lahendamine; palub, et komisjon teeks ettepaneku kaasata WTO kaubandus- ja kliimaalgatuse osana vajaduse korral vaidluste lahendamisse keskkonnaalased eksperditeadmised;
50. rõhutab, et WTO läbirääkimisfunktsiooni taaselustamine on organisatsiooni põhjalikuma reformi puhul igal juhul olulisel kohal; märgib eelkõige, et tuleb tegeleda tööstussubsiidiumide ja riigi osalusega ettevõtete, eelkõige Hiina ettevõtete põhjustatud konkurentsimoonutustega, ning palub komisjonil esitada ettepanekud toetuste kategooriate määratlemiseks ja eristamiseks vastavalt nende panusele õiguspäraste avalike eesmärkide saavutamisse;

51. rõhutab, et WTO läbirääkimisfunktsiooni taaselustamiseks peab EL tegema koostööd sarnaselt meelestatud partneritega, et leida ühine alus WTO reformimiseks selle kõige laiemas tähenduses; kinnitab veel kord, et WTO reformi sisuliseks edendamiseks on vaja sarnaselt meelestatud partnerite laiapõhjalist konsensust ja koalitsioone; kutsub komisjoni üles jätkama mõnepoolsete läbirääkimiste pidamist, mis oleks samm mitmepoolsete lepingute suunas; toetab komisjoni ettepanekut alustada sarnaselt meelestatud partneritega läbirääkimisi mõnepoolse lepingu sõlmimiseks neutraalsete konkurentsitingimuste kohta; on veendunud, et ELi juhtroll ja Atlandi-ülene koostöö on WTO sisulise reformi õnnestumiseks igal juhul üliolulised;
52. nõuab, et komisjon otsiks aktiivselt lahendust ebakõlale arengutaseme ja rahvusvahelises kaubandussüsteemis võetud kohustuste taseme vahel; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata arenguriikidele ja nende erivajadustele seoses majanduskasvu, kestliku arengu ja WTO reformiga;
53. peab oluliseks, et järgmisel WTO ministrite konverentsil käsitletakс sanktsioonirežiimi, et vältida olukorda, kus mõne liikme poolt rahvusvaheliste kaubanduseeskirjade rikkumise tagajärgi tasuvad sektorid, kes ei ole eeskirjade rikkumises süüdi;
54. nõustub kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises tehtud ettepanekuga, et G20 peaks tugevdama koostööd ja kooskõlastama jõupingutusi CO₂-neutraalsuse poole liikumisel ja muudes rohelise kokkuleppe aspektides; rõhutab siiski, et selle lähenemisviisi tõhususe tagamiseks peavad mõned G20 liikmed oma heitkoguste vähendamise kohustusi suurendama; kutsub komisjoni üles looma tõhusat piiril kohaldatavat süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi;
55. toetab uut tulevikku suunatud Atlandi-üleste tegevuskava, mis tugineb ühistele huvidele, väärtustele ja eesmärkidele ning millega püütakse tasakaalustada majandus- ja kaubanduskoostöö arengut Vaikse ookeani piirkonnas, saavutada sisukas WTO reform ja leida ühistele probleemidele ühised lahendused;
56. tõdeb samal ajal, et mõned lahknevad huvid püsivad; kutsub komisjoni ja USA administratsiooni üles tegema uues poliitilises kontekstis tihedat koostööd, et tagada ettevõtjatele võrdsed tingimused, suurendada ELi ettevõtjate turulepääsu, jätkata vastavushindamise ja tööstustoodete tariifide kaotamise kokkulepete kaalumist, leppida kokku ambitsioonikates sotsiaal-, tehnoloogia- ja keskkonnastandardites ning tugineda üksteise kogemustele, et edendada neid standardeid tõhusamalt kogu maailmas;
57. palub tungival, et mõlemad pooled lahendaksid kahepoolset kaubandusvaidlust, toetab Airbusi ja Boeingi tollimaksude peatamist ning nõuab selle küsimuse lõplikku lahendamist, et leida lahendus digimaksude teemale; nõuab tungival, et USA kaotaks paragrahvi 232 kohased terase ja alumiiniumi tollimaksud;
58. nõuab ühiseid jõupingutusi töötajate ja ettevõtete kaubanduspoliitika keskmesse seadmiseks, et tulla pandeemiast välja, kiirendada majanduse elavdamist ning hõlbustada vaktsiinide ja hädavajalike meditsiinivahendite kaubandust; kordab, et me peaksime tegema koostööd, et saavutada sisukas WTO reform ja seada uuesti ametisse hästi toimiv apellatsioonikogu; ergutab mõlemaid pooli täitma WTO riigihankalepingu kohaseid kohustusi ja leidma ühistele probleemidele ühiseid lahendusi, kuid rõhutab, et EL peab vajaduse korral tegutsema autonoomselt;

59. toetab ühiteatist „ELi ja USA uus üleilmsete muutuste kava“ ning nõuab uue ELi ja USA kaubandus- ja tehnoloogiaühikogude kiiret moodustumist; nõuab, et EL ja USA teeksid tihedat koostööd kujunemisjärgus ja murranguliste tehnoloogiate valdkonnas, sealhulgas seoses ühiste ekspordi- ja impordipiirangutega autoritaarsete riikide suhtes;
60. kutsub komisjoni üles seadma kaubanduse ja kliima ning seonduvad reformid Atlandi-üleste suhete keskmesse, märkides samal ajal, et USA uus valitsus on näidanud selles valdkonnas üles suurt ambitsioonikust, mis peaks põhinema ka uutel lähenemisviisidel, nagu USA, Mehhiko ja Kanada lepinguga kasutusele võetud lähenemisviisid;
61. on teadlik, kui tähtsad on ELi kaubandussuhted Hiinaga, kes oli 2020. aastal ELi suurim kaubanduspartner kaubavahetuse valdkonnas; on kindlalt veendunud, et ELi ja Hiina kaubandussuhted nõuavad tasakaalustatumat ja vastastikust lähenemisviisi; rõhutab, et ELi ja Hiina laiaulatusliku investeerimislepingu ratifitseerimise protsess saab alata alles siis, kui EL on saavutanud olulise edasiminekuga sobivate ja tõhusate autonoomsete meetmete väljatöötamisel, mida kasutada turgu moonutavate tavade tõkestamiseks ja ELi strateegiliste huvide kaitseks, sealhulgas sunniviisilise töö abil valmistatud toodete keelustamine, ajakohastatud kaubanduse kaitsemeetmed ja inimõigustega seotud tõhusate sanktsioonide mehhanism;
62. rõhutab, et laiaulatusliku investeerimislepingu ratifitseerimine on ELi ja Hiina laiemate suhete muutuva dünaamika kontekstis mõeldamatu, ning peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Hiinas on lubamatult saagenenud sanktsioonide kehtestamine Euroopa Parlamendi valitud liikmete ja Euroopa Liidu organite suhtes, kuna see õhnestab veelgi usaldust ja takistab kahepoolset koostööd; rõhutab, et laiaulatusliku investeerimislepingu ratifitseerimise protsess ei alga enne, kui Hiina sanktsioonid Euroopa Parlamendi liikmete ja organite vastu on tühistatud;
63. rõhutab, et parlament kavatses lepingut hoolikalt kontrollida, sealhulgas selle sätteid kestliku arengu kohta, ning tuleb komisjonile meelde, et parlament võtab arvesse inimõiguste olukorda Hiinas, sealhulgas Hongkongis, kui tal palutakse investeerimisleping heaks kiiita;
64. nõuab tungivalt, et komisjon liiguks edasi Taiwaniga sõlmitava investeerimislepinguga, kohustades sisuliseks tegevuseks kaubandus- ja investeerimissuhetes ning astudes vajalikke samme mõjuhindangu, avalike konsultatsioonide ja analüüsi läbiviimiseks enne 2021. aasta lõppu; kordab, kui oluline on kahepoolne struktureeritud dialoog, sealhulgas mitmepoolsuse ja WTO, tehnoloogia ja rahvatervisega seotud küsimustes, ning esmatähtis koostöö elutähtsate tarnete, näiteks pooljuhtide valdkonnas;
65. tunneb heameelt, et kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises kaasatakse tõhusal, püsival ja konstruktiivsel viisil Aafrika ning ida- ja lõunanaabrus, ning nõuab konkreetseid samme, mis süvendaksid ELi suhteid nimetatud partneritega, sealhulgas energia valdkonnas;
66. kordab, kui oluline on strateegiline ja kestlik partnerlus Kagu-Aasia ja Indiaga; kutsub komisjoni sellega seoses üles jätkama koostööd piirkonnaga ja ennetavalt edendama reeglitel põhinevaid kaubandussuhteid kõikehõlmava ja ambitsioonika India ja Vaikse ookeani strateegia loomiseks;

67. juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 kriis on näidanud, kui tähtis on kaasavat ja kestlikku poliitilist lähenemisviisi edendav uus partnerlus Aafrika mandriga; toonitab sellega seoses, et tuleb tegeleda võla vähendamise ja võla kustutamise küsimusega; rõhutab, et EL peab aktiivselt toetama Aafrika-siseste väärtusahelate mitmekesistamist;
68. väljendab heameelt Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (AfCFTA) jõustumise üle, kuna see on vahend, mis aitab aktiivselt kaasa Aafrika piirkondlikule, majanduslikule ja poliitilisele integratsioonile ning parandab tema juurdepääsu ülemaailmsetele turgudele;
69. rõhutab, kui oluline on ELi pühendumine kaubandussuhetele Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnaga, sealhulgas ülemeremaade ja -territooriumidega; väljendab muret COVID-19 mõju pärast selles piirkonnas, eriti naistele;
70. nõuab, et kõik ELi institutsioonid säilitaksid prioriteedina meie kaubandus- ja arengukoostöö ning pandeemiate ja tervisealaste hädaolukordade suhtes suurema vastupanuvõime loomise; kutsub komisjoni üles jätkama sel eesmärgil struktureeritud dialoogi partneritega eelnimetatud piirkondades;
  -
  - ◦
71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

COVID-19 pandeemia on andnud maailmale enneolematu ülemaailmse löögi – tegemist ei ole ainult humanitaarkatastroofiga, vaid kahjustatud on ka meie majandus- ja kaubandussüsteemid. Iga maailma riik seisab silmitsi ettearvamatute tagajärgedega oma kodanike tervishoiu-, majandus- ja sotsiaalsüsteemidele. Kuna pandeemia mõju tabas ülemaailmseid teenuseid ja tootmist, ilmneseid omakorda pikkade väärtusahelate, täppisajastatud tootmismudelite ja soovimatu sõltuvuse riskid. ELi üleilmsete väärtusahelate haavatavust tuleb tähele panna, kuna selliste väliste vapustuste nagu pandeemiate, äärmuslike ilmastikunähtuste, poliitiliste konfliktide ja küberrünnakute arv võib tulevikus kasvada.

Praegusele kriisile lisandub Euroopa kodanike jätkuv pettumus, mis tuleneb töö muutuvast olemusest ja töökohtade kaotusest töötlevas tööstuses. Liiane üleilmastumine on avaldanud negatiivset mõju töötajate palkadele ja keskkonnale ning toonud kaasa valitsuste (tegeliku või tajutava) võimu kaotuse majanduse ja avaliku poliitika kujundamisel. Natsionalistlikud reaktsioonid ja kaubandussõjad ei vii meid küll sellest struktuurilisest kriisist välja, kuid nende aluseks olevaid muresid tuleb tõsiselt võtta ja neoliberaalse majandusdoktriini läbikukkumist tuleb tunnustada. Mitmepoolse kaubandussüsteemi toetamine eeldab suutlikkust seda kujundada.

Sama kehtib ka praeguse pandeemia tervisemõjude vastu võitlemise kohta. Viirus ei tunne riigipiire, kuid ülemaailmset reageerimist on tõsiselt takistanud ekspordipiirangud ja kaubandustõkked, läbipaistvuse puudumine olemasolevate varude ja oluliste toodete tootmise osas ning nõrgenenud rahvusvahelised institutsioonid, kes ei olnud valmis niivõrd ulatusliku kriisiga toime tulema. Meie ülesanne on praegusest olukorrast õppida ja tugevdada rahvusvahelist valmisolekut tulevasteks (tervishoiu-) kriisideks.

Traditsioonilise kaubanduspoliitika reformimine, võttes arvesse meie ees seisvaid probleeme, selle muutmise kestlikuks ja kõigi jaoks õiglaseks, on ainus viis, kuidas anda oma panus globaalsesse muutustesse, mida meie kodanikud nõuavad. Probleemid tuleb muuta võimalusteks ning kodanike jaoks tuleb luua kestlikud ja paremad töökohad. ÜRO kestliku arengu eesmärgid ja selle kolm (majandust, ökoloogiat ja sotsiaalpoliitikat käsitlevat) sammast peaksid olema suunanäitajaks.

Õiglased, vastupidavad ja keskkonnahoidlikud väärtusahelad

Kuigi enamik üleilmseid väärtusahelaid on endiselt toimivad, on vaieldamatu, et pandeemia tõi ilmsiks soovimatu sõltuvuse sellistes olulistes sektorites nagu farmaatsiatooted, meditsiinitooted ja isikukaitsevahendid. Kuigi tarneraskusi põhjustas nõudluse järsk kasv ja häired ülemaailmsetes väärtusahelates, siis mõned strateegiliselt nõrgad kohad, näiteks farmaatsiasektoris, olid olemas juba enne pandeemiat ja need küsimused tuleks lahendada. Kaubanduspoliitika ei suuda selliseid puudusi üksi kõrvaldada, vaid peaks olema osa hästi läbimõeldud poliitikameetmetest, mis motiveerivad ettevõtteid varusid tegema, hankestrateegiaid mitmekesistama ja edendama kohalikku tootmist. Selle saavutamiseks võib olla oluline kohandada riigihankestandardeid, suurendada turulepääsu strateegilistes sektorites, sõlmida strateegilisi kaubandus- ja investeerimispartnerlusi ning säilitada ranged välismaiste otseinvesteeringute reeglid.

Vastuseks õigustatud murele soovimatu sõltuvuse pärast on Euroopa Komisjon pakkunud välja mõiste „avatud strateegiline autonoomia“. Kuigi kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises antakse selle mõiste sisu kohta põhjalikumaid selgitusi, oleks selle rakendamiseks hea võtta konkreetseid meetmeid ja koostada tegevuskava. Meie avatuse aluseks peaksid olema ELi turujõud, väärtused ning koostöö, õigluse ja reeglitel põhinevate kaubandussuhete tähtsustamine.

On väga oluline, et avatud strateegiline autonoomia looks sünergia kaubanduspoliitika ning sisepoliitika, näiteks kaugeleaatava tööstus-, digitaal- ja keskkonnapoliitika vahel. Avatuse, tulevikku suunatud sisepoliitika ja ebaausa konkurentsi vastase kaitse kombineerimine peaks looma vajalikud tingimused selle tagamiseks, et tulevikutooted, olgu selleks uuenduslikud elektriautod, õhukeselehelised päikesepaneelid või murrangulised kemikaalid, toodetakse ELis.

Kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises kavandatud ELi strateegiliste sektorite kaardistamine peaks aitama paremini mõista nende tarneahelate tugevaid ja nõrku külgi. Kaardistamise tulemuste põhjal tuleks kindlaks teha viisid, kuidas suurendada tarneahelate vastupanuvõimet, näiteks mitmekesistamise, varude kogumise või tegevuse ümberpaigutamise (sealhulgas ELi tagasitoomise või lähedusse paigutamise) kaudu, mis võiks luua uusi kaubandusvõimalusi Euroopa naabruses asuvatele partneritele.

Elutähtsate tervisetoodete kaubanduspoliitika: COVID-19 kriisist saadud õppetunnid

Rahvusvahelisel kaubanduspoliitikal on otsustav roll oluliste tervisetoodete tootmise, turustamise ja võrdse kättesaadavuse toetamisel. Ülemaailmne kogukond on alates 2020. aasta märtsist teinud mõningaid märkimisväärseid edusamme: isikukaitsevahendite puudus on vähenenud, impordi- ja eksporditõkkeid on ulatuslikult vähendatud ning loodud on ülemaailmsed algatused koostöö suurendamiseks tootmise ja turulepääsu valdkonnas, näiteks ühised hankesüsteemid ja platvormid tootjate kokkuviiamiseks kogu tarneahela ulatuses. Kõige olulisema näitena on tänu enneolematule ülemaailmsele avaliku ja erasektori koostööle meile vähem kui ühe aastaga kättesaadavaks tehtud mitu tõhusat vaktsiini. Kui me aga tahame tõepoolest kriisist taastuda ja pidurdada ohtlike variantide ohtu, peame jätkama rahvusvahelise koostöö suurendamist, tugevdama WTO ja WHO meetmeid ning käsitlema vaktsiine tõelise ülemaailmse avaliku hüvena.

Praegu oleme sellest ideaalist veel kaugel: uuringud näitavad, et laialdast vaktsineeritust ei saavutata enne 2023. aastat, kusjuures kõige vaesemad riigid peavad karjaimmuunsuse saavutamiseks ootama vähemalt 2024. aastani. Praeguse seisuga on raske prognoosida, kui palju annuseid on võimalik aastast toota. 2020. aastal suutsid vaktsiinitootjad tarnida ainult 3 % algselt ettenähtud annustest ning vaktsiinitootmine on seni koondunud ainult 13 riiki üle maailma. Mitme komponendi, näiteks viaalide, lipiidide ning ühekordselt kasutatavate kottide ja filtrite nappus tekitab tootmises jätkuvalt märkimisväärseid kitsaskohti. Samal ajal on selgunud, et vähemalt EL, Ühendkuningriik, USA, India ja Hiina kohaldavad vaktsiini ekspordi suhtes mingis vormis piiranguid, mis aeglustavad tootmise laiendamist ja võivad mõjuda pärssivalt investeeringutele.

Vaieldamatult on vaja kiiremas korras teha kõik võimalik, et suurendada tootmist ja vähendada tootmisvõimsuse ülemaailmset koandumist. Selleks tuleb kiiresti jätkata tööd Ottawa rühma esitatud WTO kaubanduse ja tervishoiu algatusega. Suur poliitiline tõuge võib

anda vajalikku hoogu selleks, et saavutada kokkulepe järgmisel WTO ministrite konverentsil, mis toimub 2021. aasta lõpus. Euroopa Liidul võiks olla ülemaailmse kaubanduskoostöö tugevdamisel oluline roll, kuid kõigepealt peab ta tühistama oma ekspordilubade andmise mehhanismi ja looma koostöö teiste tootjariikidega, et need sama teeksid.

Lisaks on selge roll mitmepoolsetel institutsioonidel, kes peaksid hoolitsema tootmisvõimsuse arengumaadesse toomise eest, millele osutati 8.–9. märtsil 2021 toimunud ülemaailmsel COVID-19 vaktsiinitarneahela ja -tootmise tippkohtumisel. Arenenud riikide ja arengumaade tootjate ning valitsuste, kodanikuühiskonna rühmade, rahvusvaheliste organisatsioonide (nagu WHO, ülemaailmse vaktsineerimise ja immuniseerimise liit (GAVI) ja epideemiaks valmisoleku innovatsiooni koalitsioon (CEPI)) ja ettevõtjate ühenduste (nt Rahvusvaheline Kaubanduskoda) kokkuviiimine peab tugevdama arengumaade rolli ravimite edaspidisel tootmisel. Selline meditsiinivaldkonna tarneahelate suurem mitmekesistamine võib samuti tuua kasu ELi strateegilisele autonoomiale ning seda saaks veelgi hõlbustada aruka poliitikaga, mis hõlmab nii kaubanduse ja investeeringute kui ka riigihangete tõukejõudu.

Samal ajal ei saa eirata üleskutseid peatada COVID-19ga seotud esmatähtsate tervishoiutoodete puhul ajutiselt intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu kohaldamine, kuna nende tõttu võib suureneeda ohtlik lõhe põhja ja lõuna vahel. Kogu maailmas tuntakse selgelt sügavat muret õiglaste ja võrdse juurdepääsu pärast vaktsiinidele ja muudele meditsiinitoodetele. Lisaks sellisele leppimisele tuleks võtta ka kohustus intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping ja selle paindlikkus läbi vaadata, et muuta see tulevaste pandeemiade jaoks paremini sobivaks.

Kaubandus ja kestlik areng

Euroopa muutis drastiliselt kurssi, seades Euroopa rohelise kokkuleppe, 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamise eesmärgi ja kestliku arengu eesmärgid oma poliitikakujundamise keskmesse ning püüdes suunata ELi vastupidavama, kestlikuma ja õiglasema ühiskonna poole. ELi toimuvate importidega kaasnevad kasvuhoonegaaside heitkogused on aga pidevalt kasvanud, moodustades praegu enam kui 20 % ELi sisesest CO₂-heitest, ning see kahjustab liidu jõupingutusi vähendada oma ülemaailmset jalajälge ja võidelda kliimamuutuste vastu.

Kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises on sõnaselgelt öeldud, et kaubanduspoliitika tuleks viia kooskõlla rohelise kokkuleppega. Ühelt poolt tähendab see põhimõtte „ära tekita kahju“ täielikku omaksvõtmist ja selliste tavade kaotamist, mis kahjustavad inimesi, loomi ja planeeti ning õhnestavad kestlikku poliitikat. Teiselt poolt nõuab see niisuguse kaubanduspoliitika kehtestamist, mis muudab probleemid võimalusteks ning aitab õiglaste ja kestlikule üleminekule kogu maailmas aktiivselt kaasa, mitte ei raskenda seda. Uuringud näitavad, et tarbeelektronikatoodete ja -teenuste puhul on tollimaksud ja mittetariifsed tõkked oluliselt madalamad kui keskkonnatoodete ja -teenuste puhul. Kui EL soovib tegutseda vastavalt rohelisele kokkuleppele, peaks ta püüdma olla eeskujuks ja kasutama oma positsiooni maailma suuruselt teise tarbijaturuna, et kehtestada roheline ülemaailmne tegevuskava.

Keskkonnakulud ei ole aga ainsad, mida kaubanduspoliitikas tuleks arvesse võtta: suurte hargmaiste ettevõtjate ülemaailmne valitsev majanduslik juhtpositsioon ja nende kulude minimeerimise strateegiad mõjutavad üleilmset funktsionaalsete sissetulekute ebavõrdsust,

kuna kasumi kiire kasv vähendab ülemaailmset palgatulu osakaalu. On väga oluline, et kaubanduspoliitikas pöörataks tähelepanu pikkade väärtusahelate ja täppisajastatud tootismudelitega kaasnevate sotsiaalkulude edasiandmisele. EL peaks seetõttu järgima oma poliitikas hoolsuskohustuse ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse meetmete kombinatsiooni, tõhustama kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide täitmise tagamist, võtma kasutusele korrapärasemad ja põhjalikumad kestlikkuse mõjuhinnangud ning keelustama sunniviisilise töö abil valmistatud toodete impordi.

Mitmepoolsus ja Euroopa geopoliitiline koht maailmas

Kaubanduspoliitika on ülemaailmses geopoliitikas ELi võimsaim vahend. Kaubandus ja geopoliitika on vaieldamatult omavahel seotud, eriti COVID-19 järgsel ajal. Meil on puudunud aga selge geopoliitiline nägemus oma suhetest teiste riikidega, eelkõige USA ja Hiinaga. Lisaks peaks EL jätkama selgete ja piirkonnapõhiste nägemuste väljatöötamist partnerluseks Ladina-Ameerika, Aafrika, Kagu-Aasia (sealhulgas Taiwani), ida- ja lõunanaabruse ning Indiaga.

Seda tehes peaks EL võtma vastutuse ülejäänud maailma, eelkõige arengumaade ees. Pahatihti ei soodusta tasakaalustamata keskendumine ekspordile partnerriikide arengut ega erguta seal lisaväärtusega majandust. Innovaatilised tehnoloogiad ei leia teed arengumaadesse ning juurdepääs rohe- ja digiülemineku rahastamiseks vajalikele vahenditele on endiselt problemaatiline. Kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises ei pakuta kahjuks sellele lahendust. ELi kaubanduspoliitika peaks kindlasti toetama piirkondlike väärtusahelate loomist. Üks tähtis võimalus selle saavutamiseks on arengumaadele suunatud sihipärane investeerimispoliitika.

Samuti on tähtis meeles pidada, et usaldusväärse tagamiseks ei tohiks selle uue kestlikkuse tegevuskava rakendamisel kaubanduses jääda ruumi mitmetimõistetavusele. Näiteks tuleks roheline kokkuleppe ja inimväärse töö rahvusvaheliste standarditega kooskõlla viia mitte ainult tulevased või läbivaatamisel olevad vabakaubanduslepingud, vaid ka olemasolevad vabakaubanduslepingud ning need, mille üle läbirääkimisi peetakse või mis on põhimõtteliselt sõlmitud, kuid veel ratifitseerimata. Lisaks ei ole kaubanduspoliitika läbivaatamist käsitlevas teatises välja toodud kavandatud meetmete selget ajakava. Selge ajastus tõestaks, et EL on valmis oma sõnade järgi tegutsema.

12.5.2021

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

COVID-19 kaubandusaspektide ja -mõju kohta
(2020/2117(INI))

Arvamuse koostaja: Anna-Michelle Asimakopoulou

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et COVID-19 pandeemia on toonud esile ülemaailmse tarneahela haavatavuse, eriti mis puudutab tervishoidu ja toiduga varustatust, ning vajaduse luua piirkondlikud väärtusahelad ja edendada piirkondlikku integratsiooni;
1. tunneb heameelt komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatise „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ võetud kohustuse üle viia oma kaubanduspoliitika kooskõlla oma üldise eesmärgiga, milleks on majanduse rohepööre, et jõuda 2050. aastaks kliimanetraalse, keskkonnasäästliku, ressursitõhusa ja vastupanuvõimelise majanduseni;
2. märgib, et COVID-19 on põhjustanud ülemaailmse ulatusega enneolematu tervise-, majandus-, sotsiaal- ja humanitaarkriisi, millel on asümmeetriline mõju vähim arenenud riikidele, kelle suur haavatavus on seotud majanduse vähese mitmekesisamisega ja suure sõltuvusega toorainete ekspordist ning keda tabas pandeemiast põhjustatud kaubanduslangus kõige rängemalt paljudes sektorites ja ennekõike teenustesektoris, sealhulgas turismis, samuti väikese ja keskmise sissetulekuga riikidele ning eelkõige vaesuses elavatele või vaesuse ohus olevatele inimestele; on arvamusel, et sellest tulenevalt vajavad vähim arenenud riigid ning väikese ja keskmise sissetulekuga riigid teistest riikidest rohkem toetust oma majanduse ja kaubanduse taastamiseks ning et ELil on kohustus tegutseda ülemaailmse partnerina; nõuab, et EL täidaks oma kohustusi arenguriikide ees, vähendaks ebavõrdsust ja võtaks vastu kohandatud lähenemisviisi, milles arvestatakse nende riikide eripära;
3. toonitab, et COVID-19 pandeemia on maailmakorra muutuste katalüsaator; kutsub komisjoni üles võtma otsustavaid ja koordineeritud rahvusvahelisi kaubanduspoliitilisi meetmeid, mille eesmärk on arengumaade majanduse mitmekülgne, vastupidavust tugevdav ja kestlik taastumine; tuletab meelde, et ELi kaubanduspoliitika ja suhted

arenguriikidega peavad põhinema ELi põhiväärtustel ning aitama kaasa kestliku majanduskasvu saavutamisele, töökohtade loomisele, inimõiguste edendamisele ja vaesuse kaotamisele; kutsub komisjoni üles süvendama kaubandussuhteid Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooniga (OACPS), Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühendusega (CELAC) ning Aafrika riikidega majanduspartnerluslepingute põhjaliku läbivaatamise ja parimate tavade vahetamise kaudu, kasutades samal ajal maksimaalselt ära ELi kaubandusabi strateegiat, et aidata kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ja nende piirkondlikule integratsiooniprotsessile ning pakkuda Aafrikale kestlikke investeerimisvõimalusi ja seega alternatiivset arengumudelit; rõhutab sellega seoses piiratud edusamme majanduspartnerluslepingutega hõlmatud arengumaade majanduse mitmekesistamisel; nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid tunnistaksid lahknevaid seisukohti majanduspartnerluslepingute suhtes ja leiaksid konkreetseid lahendusi Aafrika riikide probleemide reageerimiseks, eelkõige seoses nende prioriteediga luua piirkondlikke väärtusahelaid ja edendada Aafrika-sisest kaubandust; väljendab suurt heameelt Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (AfCFTA) jõustumise üle, kuna see on vahend, mis aitab aktiivselt kaasa Aafrika piirkondlikule, majanduslikule ja poliitilisele integratsioonile ning parandab Aafrika juurdepääsu ülemaailmsetele turgudele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ülemaailmsel tasandil algatust vähim arenenud riikide võlakergenduskokkulepete kohta;

4. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle tugevdada kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide jõustamismehhanismi ning alustada 2021. aastal kaubanduslepingute kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide tõhusat rakendamist ja jõustamist käsitleva 15 punktist koosneva tegevuskava põhjalikku läbivaatamist; rõhutab vajadust tagada, et ükski vabakaubanduslepingute säte ei kahjustaks kaubanduse ja kestliku arengu peatükkides sätestatud eesmarke ega standardeid;
5. tuletab meelde, et juba niigi ebastabiilsete majandustingimuste taustal on pandeemia olnud tohutud tagajärjed rahvusvahelisele kaubandusele, põhjustades selle vähenemist ja tekitades enneolematu ulatusega häireid; on veendunud, et eelkõige Euroopa pandeemia õppetunnina on hädavajalik hoida piirid avatuna; ergutab ELi ja liikmesriike jagama oma kogemusi ja aitama arenguriikidel ja -piirkondadel võidelda liikumis- ja kaubandusvabaduse piirangute vastu ning luua nn roheline koridori mehhanismid, et võimaldada nii palju kui võimalik esmatarbekaupade (eelkõige meditsiinitarbed ja isikukaitsevahendid) ja põllumajanduslike toiduainete vaba ja takistamatut liikumist ning juurdepääsu humanitaarabile hädaolukordades; rõhutab, kui oluline on säilitada kooskõlas rahvusvaheliste keskkonna- ja kliimamuutuste alaste kohustustega avatud mitmepoolne kaubandussüsteem, mis võimaldab läbipaistvust seoses kaubandusega seotud poliitiliste kavatsuste ja meetmetega ning piirab tarbetuid kaubandustõkkeid ja ekspordipiiranguid, ning järgida ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 74/274, milles kutsutakse üles tugevdama tarneahelaid, millega edendatakse COVID-19 vastu võitlemiseks vajalikele ravimitele, vaktsiinidele ja meditsiinitarvetele õiglast, läbipaistvat, võrdset, tõhusat ja õigeaegset juurdepääsu ja tagatakse see, ning maailma terviseassamblee resolutsiooni 73.1, milles tunnistatakse COVID-19 vastu laialdase immuniseerimise rolli üldsuse jaoks;
6. kutsub komisjoni üles kohandama ELi kaubanduspoliitikat, et aidata partneritest arenguriikidel suurendada oma väärtusahelate vastupanuvõimet ja mitmekesistamist

ülemaailmsel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, sealhulgas tööstuse tagasitoomine ja lähedale paigutamine, ning juhib tähelepanu sellele, et tööstuse tagasitoomine peab põhinema terviklikul lähenemisviisil ja võtma arvesse rahvusvahelist kaubandust, tööstust ja siseturgu, et olla paremini ette valmistatud tulevasteks süsteemseteks šokkideks, ning kutsub komisjoni üles jätkama jõupingutusi Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) reformimiseks, et toetada sotsiaalset õiglust ja kestlikkust; kutsub komisjoni üles tegema koostööd ülemaailmsetes väärtusahelates proportsionaalsete hooldsuskohustuste edasiarendamisel ja jõustamisel, aidates arendada arenguriikides tarneahelate ja tootmise nõuetele vastavuse tagamise mehhanisme;

7. rõhutab, et COVID-19 põhjustatud rahvatervise probleeme saab kõikjal maailmas nõuetekohaselt ja tõhusalt lahendada ainult siis, kui meetmed, sealhulgas vaktsiinid, on kättesaadavad kogu maailmas; väljendab heameelt selle üle, et EL ja selle liikmesriigid, tegutsedes ühiselt „Euroopa tiimina“, on võtnud kohustuse võidelda COVID-19 laiema mõju vastu arenevatele ühiskondadele ja arenevate riikide majandusele, eelkõige koroonaviiruse ülemaailmse tõkestamise ja COVAXi algatuste kaudu, mis näitavad meie solidaarsust vähim arenenud riikidega; nõuab asjakohaseid meetmeid, et lahendada ülemaailmsed probleemid, mis on seotud nappuse, ebapiisava tootmisvõimsuse ning COVAXi eesmärkide ja nende rahastamise vahelise lõhega; tuletab meelde, et vaja on avatud ja demokraatlike tööstusriikide ühtset algatust vaktsineerimise liidu vormis, arvestades, et COVAXi algatus suudab vaktsiinidega katta ainult 20 % maailma elanikkonnast; tuletab komisjonile meelde, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmetel ohustavad vaktsineerimisega seotud viivitused vaesemates riikides tõenäoliselt ELi enda majanduse taastumist jätkuvate häirete tõttu rahvusvahelises kaubanduses ja ülemaailmsetes tarneahelates; nõuab tungivalt, et komisjon osaleks aktiivselt ja konstruktiivselt WTO TRIPSi nõukogu aruteludes vaktsiinidele juurdepääsu tõkete vältimise ja suutlikkuse suurendamise teemal, hinnates kirjalikult kõiki võimalikke variante, ent sekkumata seejuures liikmesriikide pädevusse; kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd Maailma Terviseorganisatsiooni, WTO ja Aafrika Liiduga arengumaades vaktsiinide tootmise alustamisel ja suurendamisel, vältides samas vaktsiinide suhtes resistentsete variantide tekkimist; kutsub komisjoni üles edendama lepinguid farmaatsiaettevõtete ja geneeriliste ravimite tootjate vahel arengumaades, et suurendada ülemaailmselt tootmisvõimsust, vähendada vaktsineerimisega seotud viivitusi, tagada taskukohasus, eriti vähim arenenud riikide jaoks, ja üldine kättesaadavus; nõuab, et sundlitsentsimist ja määruse (EÜ) nr 816/2006¹ rakendamist peetaks vahendiks, mille abil edendada ELi koostööd arenguriikidega, kes seisavad silmitsi COVID-19ga;
8. nõuab, et komisjoni ja parlamendi kontaktrühmale antaks ülevaade COVID-19 puhangule reageerimise otsustusprotsessist, sealhulgas eelostulepingute üle peetavatest läbirääkimistest; nõuab arengukomisjoni esindajate kaasamist komisjoni ja parlamendi kontaktrühma, et anda asjakohane panus ELi ülemaailmsesse vaktsineerimisstrateegiasse, mis on koostatud selliste probleemide lahendamiseks nagu vaktsiini kasutamine ebapiisava meditsiinilise taristuga riikides, vaktsiinide tootmine arengumaades, vaktsineerimise humanitaarpuhver ning riskide vähendamine ja

---

¹ 17. mai 2006. aasta määrus (EÜ) nr 816/2006, milles käsitletakse rahvatervise probleemidega riikidesse eksportimiseks toodetavate farmaatsiatoodete patentide sundlitsentsimist (ELT L 157, 9.6.2006, lk 1).

valmisolek viiruse uute tüvede vastu;

9. rõhutab, et Oxfam Internationali aruande „The inequality virus“ kohaselt vajavad arengumaad pandeemiast taastumiseks kümme aastat, samas kui rikkamad riigid teevad vaksineerimises kiiremini edusamme ja taastuvad kiiremini; märgib, et Petersoni Rahvusvahelise Majanduse Instituudi (Peterson Institute for International Economics) andmetel läheb maailma rahvastiku immuniseerimise ebaõnnestumine rikastele riikidele maksma 10–100 korda rohkem kui summad, mis kulutataks arengumaade rahvastiku vaksineerimisele; kutsub seetõttu komisjoni üles koordineerima rahastajate konverentsi, et investeerida ülemaailmsesse tootmisse ning ergutada patentide jagamist ja tehnosiiret, et kiirendada ülemaailmset tervishoiu ja majanduse taastamist;
10. taunib asjaolu, et ekspordipiirangud ja kaubandustökked on häirinud põllumajanduslike toiduainete turge ja tarneahelaid kogu maailmas, mõjutades tõsiselt arenguriike; nõuab tungivalt, et komisjon seaks toiduga kindlustatuse üheks oma prioriteediks ja määraks kindlaks asjakohased meetmed tagamaks, et pandeemia ei põhjusta arengumaades toidukriisi; rõhutab, et õigustatud nõudmisega vähendada põllumajanduse poolt keskkonnale avaldatavat survet tuleb tegeleda sellisel viisil ja sellises tempos, et tagatakse toiduga kindlustatus nii arengumaade kui ka ELi kõigi kodanike jaoks; toetab kaubanduse hõlbustamise meetmeid, et edendada COVID-19 puhangule reageerimisel toiduohutust ning sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid; tuletab meelde poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet, millega tagatakse, et Euroopa eksport, eriti põllumajanduse valdkonnas, ei takista kohaliku tootmise arengut, et vähendada riikide sõltuvust impordist ja nende haavatavust rahvusvaheliste hinnakõikumiste suhtes;
11. kutsub komisjoni üles arvestama COVID-19 puhangu tagajärgi ja nende mõju ÜRO 2030. aasta kestliku arengu eesmärkide saavutamisele; nõuab tungivalt, et komisjon kohandaks oma kaubanduspoliitikat vastavalt oma ülemaailmsele arengupoliitikale, et tagada majanduse ja ühiskonna taastamine selliselt, et muuta need pandeemia järel paremaks, kestlikumaks, vastupidavamaks ja sotsiaal-majanduslikult võrdsemaks; rõhutab, et ebavõrdsuse vähendamine peab saama keskseks teemaks ELi COVID-19 järgses ülemaailmses strateegias, kaasa arvatud selle kaubanduse tegevuskavas, tagamaks, et edusammud vaesuse vähendamisel, hariduses, rahvatervises, soolises võrdõiguslikkuses ja kliimameetmetes ei lähe pandeemia tõttu kaduma;
12. tuletab meelde, et bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemi teenuste vähenemine õhnestab edusamme ligikaudu 80 % ÜRO kestliku arengu eesmärkide raames hinnatud eesmärkide saavutamisel; peab kahetsusväärseks, et mitmepoolsete keskkonnalepingute bioloogilist mitmekesisust ja kaubandussätteid hõlmavad vaidluste lahendamise süsteemid ei ole siduvad, erinevalt WTO jõustamissüsteemist, mis *de facto* näitab äriõiguse ülimuslikkust bioloogilise mitmekesisuse suhtes; tuletab eelkõige meelde, et praegused WTO eeskirjad piiravad liikmesriikide võimalust tõsta tollimakse toodetele, millel on bioloogilisele mitmekesisusele negatiivne mõju; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni võetud kohustuse üle seada kaubandus- ja investeerimislepingutes esikohale bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni tõhus rakendamine ning kutsub komisjoni üles toetama WTO reformi sellele vastavalt;
13. on seisukohal, et COVID-19 on kiirendanud digiüleminekut, mis pakub võimalusi

hõlbustada rahvusvahelist kaubandust, vähendada vahetuid protsesse ning võimaldada tõhusat logistikat ja strateegilist varumist, millel on tohutu potentsiaal, eelkõige arenguriikide jaoks; rõhutab, et arengumaad ja vähim arenenud riigid on digitaalmajanduses maha jäänud, ning kutsub komisjoni üles tegema koostööd arenguriikidega, et tugevdada ja hõlbustada digitaalset taristut, samuti omistama digitaalsele kaubandusele strateegilist tähtsust ja hõlbustama digiüleminekut, kehtestama poliitikastrateegiaid ja ühtlustama kestlikku e-kaubandust reguleerivaid raamistikke, toetama oskuste arendamise alast koolitust ning ajakohastama kaubanduse ja tolli haldamise vahendeid, elektroonilisi makseid ja automatiseeritud menetlusi; rõhutab, et ELi arengukoostöö peab aitama tagada, et vähim arenenud riikide elanikkonnal oleks üldine juurdepääs taskukohase hinnaga lairibaühendusele;

14. on seisukohal, et kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamine nõuab, et me töötaksime mitmepoolses kontekstis ja koordineeriksime poliitikat rahvusvahelisel ja riiklikul tasandil, et tegeleda nende püüdlustega seotud tohutute probleemidega, mis tulenevad COVID-19 pandeemiast, ning võtaksime kestliku arengu eesmärgi arvesse rahvusvaheliste kaubandusvõrgustike taastamisel ja ümberkorraldamisel; kutsub komisjoni üles esitama 2021. aastal kaubanduse ja kestliku arengu peatükke käsitleva 15 punktist koosneva tegevuskava läbivaatamise, et käsitleda kaubanduse ja kestliku arengu kohustuste jõustataavust;
15. tervitab komisjoni võetud kohustust tugevdada olemasolevate ja tulevaste kaubanduslepingute kestlikkuse mõõdet; nõuab seetõttu ELi vabakaubanduslepingute kestlikkuse mõju täielikku eel- ja järelhindamist;
16. rõhutab, kui oluline on kasutada strateegilist prognoosi, et parandada arengumaade valmisolekut ja vastupanuvõimet tulevasteks šokkideks ja tervisekriisideks, sealhulgas uute haigusmutatsioonide ja tulevaste pandeemiate tekkeks, eesmärgiga töötada välja tulevikukindlad strateegiad ja meetmed;
17. kutsub komisjoni üles WTOs aktiivselt tegutsema, et edendada üleilmsete väärtusahelate jätkusuutlikku haldamist käsitlevaid mitmepoolseid eeskirju, sealhulgas kohustuslikku tarneahelaga seotud hoolsuskohustust.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	10.5.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 1 0: 7
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Christian Sagartz, Marc Tarabella, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Stéphane Bijoux, Maria Noichl, Patrizia Toia

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

17	+
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé
Renew	Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud, Charles Goerens, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Pierfrancesco Majorino, Maria Noichl, Marc Tarabella, Patrizia Toia

1	-
ID	Bernhard Zimniok

7	0
ID	Dominique Bilde, Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Benoît Biteau, Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

11.5.2021

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

rahvusvahelise kaubanduse komisjonile

COVID-19 kaubanduspektide ja -mõju kohta
(2020/2117(INI))

Arvamuse koostaja: Álvaro Amaro

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et COVID-19 tekitatud järsu majanduslanguse, Brexiti tagajärjel tekkinud ebakindluse ja USA poolt teatavatele Euroopa toiduainetele kehtestatud ebaõiglaste tollitariifide kontekstis püsis ELi põllumajanduslike toiduainete kaubandus 2020. aasta jooksul nii ekspordi kui ka impordi osas märkimisväärselt stabiilsena, seda suuresti tänu põllumajandustootjate ja kogu toiduainete tarneahela suurtele jõupingutustele; rõhutab, et liidu aastane põllumajanduslike toiduainete kaubandusbilansi ülejääk ületas 60 miljardit eurot; märgib siiski, et need arvud erinevad liikmesriigiti ja sektorite lõikes märkimisväärselt; tuletab sellega seoses meelde, et liit on maailma suurim põllumajandustoodetega kaupleva ning põllumajandus ja põllumajanduslik toidutööstus on ELi ekspordi ja majanduse taastumise peamised tõiukejõud;
2. rõhutab Euroopa põllumajanduse, eelkõige kaitstud päritolunimetusega toodete ning põllumajandusliku toidutööstuse vastupanuvõimet toiduga kindlustatuse ja varustuskindluse tagamisel; on samal ajal teadlik sellest, et COVID-19 kriis näitas toidutootmissüsteemi sõltuvust transpordist ning et tootmise koondumine ühte kohta ja kohalike turgude nõrgenemine on problemaatiline ja selle vastu tuleks võtta asjakohaseid meetmeid; rõhutab nende sektorite strateegilist tähtsust, eriti kriisi ajal, ning ELi strateegilise autonoomia tagamise tähtsust;
3. rõhutab põllumajandusliku toidutööstuse sotsiaal-majanduslikku tähtsust ning sellega seotud ettevõtete ja töökohtade ning samuti madala kvalifikatsiooniga töötajate suurt arvu; rõhutab, kui tähtis on Euroopa põllumajanduslik toidutööstus primaarsektorina, mis on elutähtis Euroopa toiduga kindlustatuse, toiduainete tarneahela tõhusa toimimise ning maapiirkondade ja äärepoolseimate piirkondade elujõulisuse ja arengu seisukohalt; rõhutab, et Euroopa põllumajanduse edu on seotud ühise põllumajanduspoliitikaga, mis parandab põllumajandustingimusi ja tagab toiduga kindlustatuse ELis, ning seda ei ole

võimalik saavutada üksnes kohalikul või piirkondlikul tasandil; tuletab meelde, et teatavad vabakaubanduslepingud seavad nii mõnegi Euroopa põllumajandussektori suurtesse raskustesse;

4. tuletab siiski meelde, et mõned Euroopa põllumajanduslike toiduainete turud on pärast müügi märkimisväärset vähenemist ja madalate hindade tõttu väga haavatavas olukorras, samas kui muu hulgas näiteks loomasööda hind ja impordi kogused kasvavad, ja see ohustab nende pikaajalist kestlikkust; märgib, et pandeemia on muu hulgas avaldanud märkimisväärset mõju veiseliha-, vasikaliha-, linnuliha- ja sealihasektorile, kartulisektorile, veini-, piiritusjoogi- ja likööriktorile, samuti loomakasvatusele, ning värskete toiduainete, liha ja dekoratiivtaimedega seotud sektoritele, arvestades piiranguid ELi turismisektoris, langust maailmaturul, ekspordi vähenemist nii mahtu kui ka väärtust arvestades, suurenenud logistikakulusid ja muutuvaid tarbimisharjumusi; nõuab täiendavat toetust ekspordi taaskäivitamiseks ja mitmekesistamiseks ning turuosa taastamiseks, sealhulgas erakorralisi meetmeid veinisektoris ning meetmeid puu- ja köögiviljasektoris eksportivate äärepoolseimate piirkondade jaoks; nõuab ühtlasi, et toetataks muu hulgas veise- ja lambakasvatusektorit, mis kannatavad märkimisväärselt impordi tõttu kolmandatest riikidest;
5. rõhutab samal ajal, et COVID-19 pandeemia mõjuga võitlemine ei tohi varjutada muid praegu Euroopa põllumajanduse ees seisvaid probleeme ja väljakutseid; rõhutab vajadust hoolikalt jälgida ELi ja Ühendkuningriigi ning ELi ja Mercosuri kaubanduslepingute mõju, eelkõige linnuliha-, veiseliha- ja piimaturul liikmesriikides ning ELi kalandussektorile, samuti ELi ja Ukraina vahelise piimatoodete vabakaubanduslepingu mõju;
6. rõhutab, et COVID-19 häiris eriliselt selliste töömahukate sektorite tarneahelaid nagu puu- ja köögiviljad ning loomsed saadused ning et sellistes tingimustes tootmise ja kauplemise jätkamist hõlbustavad meetmed peavad paremini arvesse võtma töötajate heaolu ja nende liikumisvabaduse küsimusi;
7. rõhutab, et EL ekspordib kvaliteetseid ja väärtuslikke põllumajanduslikke toiduaineid ning et ostujõu võimalik vähenemine kogu maailmas võib avaldada selliste toodete ekspordile negatiivset mõju; tuletab meelde keerukat olukorda, millega see sektor juba enne pandeemiat Brexiti ja USA kõrgemate tollimaksude tõttu silmitsi seisis ning pandeemia raskendas seda olukorda veelgi; rõhutab, et põllumajandusturgudel võib lähiaastatel tekkida palju ebakindlust, kuna toime tuleb tulla selliste probleemidega nagu haiguste areng, teatavate kahjurite levik ja kliimamuutused; rõhutab sellega seoses vajadust toetada põllumajandusettevõtetesse tehtavaid investeeringuid, et võimaldada põllumajandussektoril aidata kaasa pandeemiajärgsele taastumisele;
8. tuletab meelde, et paljudes sektorites on põllumajandus- ja aiandustootjad kannatanud suurt majanduslikku kahju kaupluste ja toitlustusasutuste sulgemise tõttu; rõhutab, et esmatootjad on ootamatute äärmuslike turutingimuste korral eriti haavatavas olukorras, mis on tingitud toidutootmise eripärast ning sellest, et nende töö on seotud kasvutsüklite ja värskete toodetega; peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole kiiresti käivitanud asjakohaseid turumeetmeid, sealhulgas erakorralisi meetmeid, et leevendada ja veelgi rohkem ennetada majanduslikku kahju sellistest erandlikest oludest mõjutatud põllumajandustootjatele ja aiandustöötajatele; kutsub komisjoni üles sellest õppima, et

tulevikus võimalusi paremini ära kasutada ja tagada piisavad vahendid, et hõlbustada kiiret tegutsemist; kutsub sellega seoses liikmesriike üles eraldama Euroopa taastefondi (Next Generation EU) vahenditest asjakohast ja sisulist osa primaarsektori toetamiseks;

9. tuletab meelde, et pandeemia alguses kavandatud erakorralised toetusmeetmed põllumajandusele ja põllumajanduslikule toidutööstusele olid ebapiisavad ning et liikmesriikide antud täiendav abi on viinud väga erinevate riiklike kriisimeetmeteni; rõhutab vajadust suurendada 2022. aasta müügi edenduse programmi eraldisi vähemalt 2020. aasta tasemele, kuna ELi müügi edenduspoliitika on oluline element põllumajandustootjate juurdepääsul nii sise- kui ka välisurgudele, eriti olukorras, kus rahvusvaheline kaubandus on väga ebastabiilne, kuna COVID-19 kriis on toonud kaasa teatavate põllumajandustoodete tarbimise vähenemise; rõhutab, et madalad hinnad ning suuremad kulud pandeemia ajal ja pärast seda vähendasid ja vähendavad ka edaspidi põllumajandusettevõtete investeerimissuutlikkust; rõhutab sellega seoses riiklike taastamiskavade tähtsust; nõuab, et EL toetaks rahaliselt esmatootjaid, keda tekkinud häirete tõttu pankrot kõige rohkem ohustab;
10. rõhutab, et ELi majanduslike stiimulite kavades ja eksporditoetusmeetmetes tuleb arvesse võtta põllumajandust ELis ja selle äärepoolseimates piirkondades, pidades silmas sektori tähtsust ja tootmise mitmekesisust, ning arendada seda nii majanduslikult kui keskkonna seisukohast vastupidavamaks, lähtudes toidualasest sõltumatuses; rõhutab samuti, et ELi kaubanduspoliitika läbivaatamine ja ümberkujundamine, mida põllumajandussektoris on nõutud juba aastaid, ning väljakuulutatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni reform, kui seda järgivad kõik WTO liikmed, samuti ELi ja Mercosuri riikide lepingu põhjalik ümberkujundamine võivad anda võimaluse ja peavadki andma võimaluse paremini kaitsta Euroopa põllumajandusmudelit ja Euroopa põllumajandustootjate huve;
11. rõhutab, kui oluline on kaitsta meie põllumajandusmudeli kvaliteeti, konkurentsivõimet ja kestlikkust, korrates kindlalt, et Euroopa turule sisenevad põllumajandustooted ja põllumajanduslikud toiduained peavad täielikult vastama ELi keskkonna- ja sotsiaalsetele normidele ning kõrgetele standarditele, mida EL oma põllumajandustootjatelt nõuab, et hoida meie põllumajandussektorit igasuguse ebaausa konkurentsi eest; rõhutab, et praegu on see vastavus küsitav, kuna ELi ja kolmandate riikide vahelistes kaubanduslepingutes puuduvad vahetult kohaldatavad klauslid, mis nõuaksid Euroopa standarditega sarnaseid sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid;
12. on seisukohal, et kolmandatest riikidest pärit toodete nõuetele vastavuse tagamiseks tuleks kehtestada sagedased ja põhjalikud kontrollid; rõhutab seetõttu vajadust tõelise sidususe ja koostoime järele kaubandus- ja arengupoliitika ning meie põllumajandus- ja toidupoliitika vahel, samuti vajadust edendada rahvusvahelist regulatiivset koostööd ning aktiivset ja kestlikku kaubanduspoliitikat; rõhutab vajadust luua kolmandate riikide jaoks tugevad stiimulid ELi standarditele vastamiseks; rõhutab sellega seoses, et kaubandus peab põhinema tasakaalustatud, õiglastel ja läbipaistvatel reeglitel, et vältida konkurentsimoonusi; rõhutab, et strateegilise autonoomia mõiste ei tohiks muutuda proteksionismiks;
13. rõhutab, et terve tarneahel peab olema läbipaistev, et ELi standardite järgimine oleks tagatud, ja tarbijatele tuleb kvaliteetset teavet jagada; väljendab heameelt komisjoni võetud kohustuse üle teha Pariisi kokkuleppe järgimisest üks ELi kaubanduslepingute

põhipunkt; rõhutab, et jõustamiseks peavad ELi vabakaubanduslepingute, eriti põllumajandustoodetega kauplemist käsitlevate lepingute keskkonnaalased eesmärgid olema selged, mõõdetavad, kontrollitavad ning põhinema kindlatel, läbipaistvatel ja kaasvatel eelnevatel kestlikkust käsitlevatel mõjuhinnangutel; kutsub komisjoni üles jätkama koostööd Euroopa Parlamendiga, et parandada kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide rakendamist ja jõustamist; tuletab meelde, et komisjon võttis strateegia „Talust taldrikule“ raames kohustuse toetada ülemaailmset üleminekut kestlikule põllumajanduslikule toidutööstusele, eelkõige püüdes saavutada seda, et kolmandad riigid võtaksid ambitsioonikaid kohustusi sellistes olulistes valdkondades nagu loomade heaolu, pestitsiidide kasutamine ja võitlus antimikroobikumiresistentsuse vastu;

14. rõhutab, et Euroopa rohelise kokkuleppe algatuste ja nõuete rakendamine ei tohiks põhjustada põllumajandusliku tootmise ja metsanduse valgumist kolmandatesse riikidesse, sest sellel oleks negatiivne mõju keskkonnale ja kliimale; rõhutab, et EL peaks edendama kõrgeid keskkonnastandardeid ja võitlema raadamise vastu oma kaubanduspoliitika kaudu kooskõlas rohelise kokkuleppe põhimõtetega ja Euroopa Parlamendi 16. septembri 2020. aasta resolutsiooniga ELi rolli kohta maailma metsade kaitsmisel ja taastamisel²⁰;
15. tuletab samuti meelde liidu lubadust toetada väikepõllumajandustootjaid, lühikesi tarneahelaid, agroökoloogiat ning bioloogilise mitmekesisuse kaitset ja kestlikku kasutamist;
16. väljendab heameelt komisjoni suuniste üle välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute kohta, et vältida pandeemia tõttu nõrgenenud ELi ettevõtete röövellikku ülevõtmist;
17. rõhutab hästi toimiva siseturu üldist tähtsust, et suurendada Euroopa ekspordivõimet ja kindlustada meie tootjate võrgustiku stabiilsus ja turvalisus, mis eeldab ELi tasandi õigusloome täiustamist nii ühtlustamise kui ka kiire rakendamise osas, nagu hetkel on käsil toiduainete tarneahelas esinevaid ebaausaid kaubandustavasid käsitleva direktiivi²¹ puhul; väljendab sügavat muret selle pärast, et on teateid ebaausate kaubandustavade sagenemisest pandeemia ajal; kutsub komisjoni üles jälgima ebaausate kaubandustavade direktiivi kohaldamist liikmesriikides;
18. rõhutab roheliste koridoride kasulikkust ja suuniseid hooajatöötajatele kui varajasi vahendeid siseturu toimimise säilitamiseks pandeemia ajal; rõhutab, kui oluline on tagada, et kolmandatele riikidele kehtestatud COVID-19-ga seotud sisenemiskeelud ei mõjutaks kaubavoogu ühest liikmesriigist teise, juhul kui transiit kulgeb läbi kolmanda riigi; märgib, et ELi riikidele või territooriumidele, mis ei ole Mandri-Euroopaga ühendatud, tõi pandeemia kaasa täiendavaid kaubandushäireid, mistõttu tuleb uurida, kuidas seda tulevikus vältida; tuletab meelde, et liikmesriikide vahel koordineerimata transiitveokijuhtide testimine põhjustas märkimisväärseid viivitusi piiridel; väljendab heameelt selle üle, et COVID-19 pandeemia ajal leevendati nõudeid pabersertifikaatide kohta toidutranspordiks ning nõuab digitaalsete sertifikaatide alalist aktsepteerimist;

---

²⁰ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0212.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59).

19. rõhutab pakilist vajadust tagada, et pandeemia tõttu ei loodaks ega säilitata uusi kaubandustökkeid meie lähimate kolmandate riikide kaubanduspartneritega;
20. rõhutab, et kuigi liikmesriigid peaksid säilitama eelkõige ravimite, meditsiiniseadmete, hädavajalike ja kiiresti riknevate toiduainete ning kariloomade vaba liikumise, ei ole osas piiripunktides loomade transpordile eelist antud ja teatavates kohtades ei lubata kõrge riskiga piirkondadest pärit loomaveokeid piiripunkti, mistõttu transporditavad loomad peavad ootama kümneid kilomeetreid pikkades järjekordades ja taluma tarbetuid kannatusi; nõuab jõustatavaid reegleid, milles tunnistatakse elusloomade veo üha ebakindlamat olukorda zoonootiliste pandeemiade ajal, ning hädaolukorra lahendamise kavade koostamist ettenägematute sündmuste, näiteks piiride sulgemise puhuks;
21. rõhutab, et osaliselt ülemaailmsetes tootmisahelates esinevate häirete ja COVID-19 pandeemiast tingitud suurema hinnavolatiilsuse tõttu peab EL arendama avatud strateegilist autonoomiat, et tagada juurdepääs peamistele turgudele ja vähendada sõltuvust selliste esmatähtsate kaupade impordist nagu taimsed valguallikad; kordab, et põllumajandusliku toidutööstuse süsteeme tuleb tunnustada ELi avatud strateegilise autonoomia olulise aspektina, et tagada ohutu ja kvaliteetse toidu piisav kättesaadavus ning säilitada tulevaste kriiside ajal toimivad ja vastupidavad toiduainete tarneahelad ja kaubavood kooskõlas Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõikega 1; rõhutab, et COVID-19 pandeemia tõi ilmsiks vajaduse kogu toidusüsteemi radikaalse ümberkujundamise järele, et tagada toiduainetega varustamise suurem kindlus ja stabiilsed kohalikud hinnad, eelkõige kõige haavatavamate elanikkonnarühmade jaoks, tuginedes toidualase sõltumatuse põhimõtetele, ning võidelda toiduainete tarneahelas madalamal paiknevate osaliste suhtes ebaausate kaubandustavade vastu;
22. rõhutab, kui tähtis on läbipaistvus ja jälgitavus toiduainete tarneahelas, pidades eelkõige silmas COVID-19 kriisi ja zoonootilisi epideemiaid, ning kutsub ELi üles olema suunanäitaja põllumajanduslike toiduainete päritolu märgistamisel;
23. rõhutab, et COVID-19 pandeemia on toonud esile ülemaailmse tarneahela haavatavuse, eriti toidu ja tervishoiu valdkonnas, ning vajaduse luua piirkondlikud väärtusahelad ja edendada piirkondlikku integratsiooni; tuletab meelde vajadust järgida poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet, tagamaks, et Euroopa eksport ei takista kohaliku tootmise arengut; nõuab, et nii ELis kui ka kolmandates riikides seataks prioriteediks kohalik toidutootmine ja -tarbimine, sest see tagab kohalike töökohtade loomise, õiglased hinnad nii tootjatele kui tarbijatele, vähendab riikide sõltuvust impordist ja nende haavatavust rahvusvaheliste hindade kõikumise suhtes;
24. tuletab meelde, et COVID-19 põhjustatud katkestused tõid esile pikkade tarneahelatega kaasnevad raskused ning lühematele tarneahelatele ülemineku eelised, eelkõige loomakasvatusektoris, mis on sõltuv sööda ja loomade pikamaavedudest; märgib, et vaatamata komisjoni pingutustele hõlbustada loomade transporti nn roheliste koridoride abil, ei olnud kiiresti muutuvus epideemiaolukorras võimalik määruse 1/2005 (mis käsitleb loomade kaitset vedamise ajal)²² nõuetekohast rakendamist tagada ja see seadis ohtu loomade heaolu ja sõidukijuhtide tervise;

---

²² Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

25. rõhutab vajadust pandeemiast õppust võtta, alustada arutelu kasvujärgse majandusmudeli üle ja seada prioriteediks kestlikud tarneahelad; rõhutab, et COVID-19 pandeemia on näidanud, et globaliseerunud majandus on äärmiselt haavatav ning sellel on olnud enneolematu mõju ülemaailmsele ja piirkondlikule toidu- ja põllumajandustoodete kaubandusele; tõstab esile COVID-19 pandeemia mõju sellistele ELi põllumajandussektoritele, mis sõltuvad kolmandate riikide tarnetest, ning rõhutab seetõttu vajadust tugevdada lühemaid tarneahelaid, eelkõige mis puutub sisenditesse, kohalikesse toiduvõrgustikesse ja otsemüüki, mis võivad olla eriti kasulikud väikestele ja keskmise suurusega tootjatele;
26. rõhutab, kui oluline on olnud COVID-19 kriisi kiirendav mõju e-kaubandusele põllumajanduslikus toidutööstuses, ning rõhutab vajadust tagada, et e-kaubandus oleks positiivne ja ergutav vahend, mis ei tekita tarneahelas tasakaalustamatust, arvestades, et e-kaubanduse ettevõtjad käsitavad end täiendavate osalejatena;
27. mõistab täielikult vajadust muuta Euroopa põllumajandust ja minna üle keskkonnasõbralikumale tootmisele; on siiski tõsiselt mures selle pärast, et strateegia „Talust taldrikule“ ja elurikkuse strateegia aastani 2030 ambitsioonikad eesmärgid ning ÜPP I samba kohaste otsetoetuste laiendatud tingimuslikkus – mõjuhinna puudumisel – koos ÜPP eelarve märkimisväärse vähendamisega ÜPP järgmises finantsperspektiivis kujutavad endast suurt ohtu põhisissetulekule, eriti väikeste põllumajandusettevõtete jaoks, ja põllumajandusliku tootmise kogumahule ELis;
28. märgib sellega seoses, et liidu põllumajandustootmine, mida koormavad uued keskkonna- ja kliimakaitse ning loomade heaolu alased nõuded, ei pruugi suuta konkureerida vabaturul toodetega, mis on pärit ELi mittekuuluvatest riikidest, mille tootjaid tootmisele kehtestatud nõuded samamoodi ei koorma ja kes võivad sageli müüa tooteid dumpinguhinnaga; rõhutab seetõttu, et ELi liikmesriikidele põllumajandussektoris kasvuhoonegaaside heitkoguste ning väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise alaste uute ambitsioonikate vähendamiseesmärkide kehtestamisele peab eelnema asjakohaste investeeringute ja tehnoloogia rakendamine, millega tagatakse põllumajandustootmise stabiilsus ja järjepidevus.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	11.5.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 37 -: 6 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Colm Markey, Alin Mituţa, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Manuel Bompard, Emmanouil Fragkos, Pär Holmgren

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Emmanouil Fragkos, Krzysztof Jurgiel, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Atidzhe AlievaVeli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno

6	-
ID	Ivan David
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Pär Holmgren, Bronis Ropé, Sarah Wiener

3	0
The Left	Manuel Bompard, Luke Ming Flanagan, Eugenia Rodríguez Palop

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.5.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 3 0: 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Dominik Tarczyński, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Sergio Berlato, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

29	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Morten Løkkegaard, Samira Rafaela, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Miroslav Číž, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
Verts/ALE	Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

3	-
ID	Roman Haider, Maximilian Krah
PPE	Jörgen Warborn

9	0
ECR	Sergio Berlato, Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos, Dominik Tarczyński
ID	Herve Juvin, Jean-Lin Lacapelle, Danilo Oscar Lancini
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu